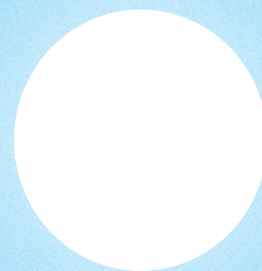

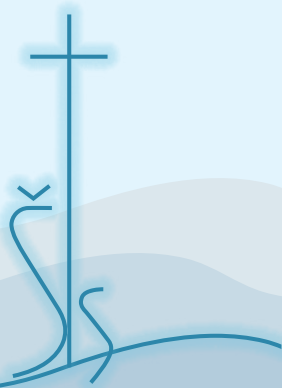
God. 2020./L.

Br. 2/197

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevnika – Split, Lovret

God. 2020./L.

Br. 2/197

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijske uprave.....	6
Obavijesti	6

ZBIVANJA I OSVRTI

Nagrada Grada Zagreba s. Jeleni Lončar.....	8
Misa zahvale	9
Vrtiću, doviđenja	10
Iz riznice života sestara jubilantkinja.....	12
S. Eugenija Bešlić.....	12
S. Tatjana Labrović.....	13
S. Vitomira Damjanović.....	14
S. Ivanka Mravak.....	14
Kanonski pohod u vrijeme pandemije	17

JEKA IZ AFRIKE

Pandemija Covid-19 i osnaživanje obitelji	18
Vjerski život i mediji.....	19
Duhovne vježbe	20

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	22
Rodbina sestara	22
Zahvale.....	23

PRILOZI

Papine poruke	24
Iz pisma Svetog Oca za mjesec svibanj.....	24
Iz poruke za Svjetski dan siromaha	27
Iz poruke za Svjetski dan misija	29

LIST DRUŽBE

Generalna kuća.....	32
Mariborska provincija.....	34
Splitska provincija.....	36
Misija u Demokratskoj Republici Kongu.....	38
Tršćanska provincija	39
Lemontska provincija.....	40
Mostarska provincija	42
Argentinsko-urugvajska provincija	44
Bosansko-hrvatska provincija	46
Austrijska provincija.....	47
Paragvajska provincija	49
Rimska regija.....	50
Život – Poslanje – Svjedočenje.....	52
Obiteljski centar „Mir“	53

Riječ uredništva

U susret danima odmora smanjuju se i događanja na razini Provincije, o čemu svjedoče i prilozi ovog broja Odjeka. U ustaljenim rubrikama donosimo aktualne obavijesti te mali, ali ne manje važan osvrt na zbivanja koja su obilježila proteklo tromjesječje.

Među zbivanjima svakako ističemo kanonski pohod naše s. Klare, vrhovne poglavarice. Tema vodilja pohoda bila je nadahnuta evanđeoskim retkom *Da svi budu jedno... te svijet uzvjeruje.* (Iv 17,21)

List Družbe koji prilažemo i ovom broju dostupan je od sada i na mrežnim stranicama Provincije.

Poruke Svetog Oca za mjesec svibanj, za Svjetski dan siromaha i Svjetski dan misija naći ćete u prilogima.

Iako pandemija koronavirusa ustrajava u *prvom planu*, vjerujemo da zbilju značajnu za našu Provinciju i nas osobno ne zasjenjuje potpuno. U *blagom i poniznom* Srcu Isusovu, o čijoj svetkovini zaključujemo *Odjeke*, nađimo odgovor, odmor i uporište pomoću kojih će On sam naša srca *učiniti po srcu svome*.

Vaše sestre iz Uredništva!

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre, za nama je neobično i snažno iskustvo pandemije koje je obilježilo i promijenilo ustaljenost životnog ritma. Naša se naizgled stabilna životna stvarnost *urušila* u trenu, a trajna neizvjesnost je zamijenila prividnu sigurnost. One male, jednostavne i neprimjetne trenutke nade i radosti kojima smo tkale i održavale svoju svakodnevicu odjednom su iščeznule. Naša je zbilja izgubila svoju samorazumljivost.

Odvedene u osamu, vjerujem da smo mudro iskoristile to posebno vrijeme. Onima koji neumorno traže, *granične situacije* uvijek donesu nove i dublje spoznaje. Jednostavno im otvore neka nova obzorja. Upućene na samopromišljanje i preispitivanje vlastite nutrine mogle smo se više posvetiti sebi i svojoj *ranjivosti*. Sada je trenutak, ako to još nismo, Gospodinu dopustiti da nas ispuni i iscijeli.

Jesmo li zadovoljne svojim ljudskim zrenjem i, gledajući retrospektivno, prepoznavamo li kako su trud i vrijeme donijeli svoje plodove u našim životima, te kako smo nadrasle same sebe? Ako ponekad mislimo, govorimo i činimo kao nejačad, budimo strpljive i milosrdne

Ako ponekad mislimo, govorimo i činimo kao nejačad, budimo strpljive i milosrdne prema sebi i drugima. Tražimo pomoć Duha Svetoga koji će nam, ukoliko mu se prepustimo, uvelike skratiti putovanje do punine zrelosti... Vjerujemo da nas Gospodar povijesti vodi sigurnim putem usprkos teškoćama i nepoznanicama.

prema sebi i drugima. Tražimo pomoć Duha Svetoga koji će nam, ukoliko mu se prepustimo, uvelike skratiti putovanje do punine zrelosti.

Ovo nam je vrijeme, također, jasnije i uvjerljivije progovorilo o ograničenosti čovjekovih mogućnosti i slabosti *ljudske mišice*. Teška vremena znaju izvući kako dobro tako i loše iz ljudskog bića. Stoga sam uvjerena kako smo, odnedavno, na licima drugih, ali i na svom vlastitom, otkrile neke nove, do sada nikad viđene obrise.

Bog je jedino Dobro, a čovjek je dobar samo onoliko koliko je u Njemu. Tako su nas ove prilike mogle osloboditi i od lažnih slika kao i pretjeranih očekivanja od ljudi, pa čak i od onih kojima smo posvema vjerovali.

Naposljetku ističem ono najvažnije: Bilo je ovo darovano vrijeme za iskrenu molitvu i duhovno sazrijevanje. Suočene s vlastitom nemoći mogle smo rasti u skromnosti i poniznosti, prepoznavati svoje stranputice i ponovno čistiti svoje srce, koje se nerijetko guši nakupljenim negativnostima. Kušnje nas ogoljuju, ali ako ih prihvatimo u vjeri i u njima zorimo, pročišćavamo se za život dobrih plodova. Znano nam je da Vinogradar zna vrijeme rezidbe koja, makar bolna, omogućava obilnu berbu.

Nadam se da iz svega ovoga izlazimo drukčije, bolje i mudrije, s novom kvalitetom i životnom snagom, učvršćene u vjeri i spremne za novi početak. Vjerujemo da nas Gospodar povijesti vodi sigurnim putem usprkos teškoćama i nepoznanicama. I neka naša ojačana povezanost s Gospodinom ostane trajni izvor svih naših misli, riječi i djela kako bi mogle hrabro pronositi njegovo svjetlo i u budućnosti, ma kakva ona bila.

s. Andrea Nazlić

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijske uprave

Split, 29. svibnja 2020.

Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović na završetku kanonskog pohoda imala je susret s članicama Provincijske uprave i iznijela svoja zapažanja o Provinciji te dala smjernice za daljnji rad.

Split, 30. svibnja 2020.

Provincijska se predstojnica osvrnula na događanja od prethodne sjednice te navela susrete koji su zbog epidemioloških mjera bili otkazani, na razini Provincije i šire.

Razmotrena je korespondencija između Vrhovne i Provincijske uprave. Poduzeti su koraci za zatvaranje zajednice u Domu *Marienheim* u Glonnu.

Pročitana je i razmotren Zapisnik sjednice Misijskoga vijeća od 25. travnja 2020. godine, posebno duhovni i zajednički život sestara u vrijeme pandemije te ostvareni projekti na gospodarskom planu.

Navedeni su susreti na planu početnog i trajnog odgoja koji će se održati ovog ljeta i jeseni.

Razmotrene su i riješene pristigle molbe.

Provincijska je ekonoma izvijestila o tijeku obnove naše kuće u Zagrebu.

s. Karolina Bašić, *provincijska tajnica*

Obavijesti

Kanonski pohod Vrhovne predstojnice.

Zbog epidemioloških mjera zabrane kretanja kanonski je pohod jedno vrijeme bio prekinut te se Vrhovna predstojnica zadržala u Provinciji duže od predviđenog perioda. Zajednički susreti Vrhovne predstojnice s pojedinim skupinama sestara u Provinciji također su bili otkazani. U vrijeme prekida kanonskog pohoda Vrhovna je predstojnica boravila u provincijskom

središtu u Splitu. Čim su bila dozvoljena kretanja unutar Hrvatske pohodila je preostale zajednice sestara: u Pagu, Zadru i Trpnju. Dana 29. svibnja susrela se s članicama Provincijske uprave. Nakon što je Italija otvorila svoje granice s. Klara Šimunović se 15. lipnja vratila u Generalnu kuću.

Duhovne vježbe planirane od 19. do 25. travnja 2020. u Zagrebu, Jordanovac 55,

bile su otkazane zbog restriktivnih mjera uzrokovanih pandemijom Covid-19. Sestre koje su bile prijavljene na duhovne vježbe mogu sudjelovati na duhovnim vježbama u Splitu od 16. do 22. kolovoza 2020. godine.

S. Anna Maria Jurić iz Rimske regije dio svoje subotnje godine od 27. svibnja 2020. provodi u našoj kući u Zadru.

Rektorova nagrada. Sveučilište u Splitu obilježilo je 16. lipnja 2020. na Medicinskom fakultet 46. obljetnicu svoga osnutka. Tom prigodom dodijeljena je i Rektorova nagrada za izvrsnost, za postignuća u prethodnoj ak. god. 2018./2019. Nagrađeno je dvadeset i devet studenata Sveučilišta u Splitu, a među nagrađenima je i naša

s. Marija Matanović, studentica Katoličkog bogoslovnog fakulteta.

Proslava redovničkih jubileja najavljena na svetkovinu Srca Isusova 19. lipnja i duhovna priprava u Zadru od 14. do 18. lipnja 2020. godine zbog epidemioloških mjera nisu ostvarene. Iz istih razloga iz DR Konga u Hrvatsku nisu došle sestre Kongoanke, s. Françoise Balibuno Ciza i s. Noëlla Kajibwami Namasonga povodom srebrnog te misionarke s. Mirabilis Višić i s. Mirjam Penić povodom zlatnog jubileja redovničkoga života.

Slavlje doživotnih zavjeta s. Marije Matanović bit će u provincijskom središtu u Splitu 29. kolovoza 2020. s početkom u 10.30 sati.

ZBIVANJA I OSVRTI

Nagrada Grada Zagreba s. Jeleni Lončar

Povodom Dana Grada Zagreba, na blagdan Majke Božje od Kamenitih vrata, 31. svibnja 2020. našoj s. Jeleni ravnateljici Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, na prijedlog građana, uručeno je najuglednije priznanje Grada Zagreba za iznimna postignuća u području socijalne skrbi i humanitarnog djelovanja.

Nakon više od desetljeća djelovanja pri Caritasu Zagrebačke nadbiskupije, a punih dvanaest godina u službi ravnateljice, s. Jelena Lončar nagrađena je na prijedlog građana najuglednijom nagradom Grada Zagreba.

U obrazloženju priznanja navodi se da se dodjeljuje „za iznimne rezultate u socijalnoj skrbi i humanitarnom radu gdje se s. Jelena kao ravnateljica Caritasa od 2008. godine među ostalim zalaže da se zaposlenici Caritasa, uz profesionalnu osposobljenost, trebaju odlikovati ljudskom dobrotom i ljubavlju. Caritas pod njezinim vodstvom, organiziranim humanitarnim

djelovanjem, u suradnji i partnerstvu s brojnim organizacijama, pridonosi suzbijanju različitih oblika siromaštva, socijalne ugroženosti i isključenosti ranjivih osoba, obitelji i zajednica u potrebi te njihovu resocijalizaciji i integraciji u društvo“.

Izdvojena u 16 laureata od predloženih 118, s. Jelena nije skrivala zadovoljstvo što je među nagrađenima, ističući pritom da je dobivena nagrada prvenstveno priznanje njezinim suradnicima, volonterima i dobročiniteljima Caritasa koji u suradnji s njom razvijaju karitativno djelovanje, stavljajući se u službu čovjeka u potrebi. Zasluge za dobiveno priznanje pripisuje i Caritasu kao instituciji koja je „u svakoj situaciji i nevolji prisutna među potrebnima koji očekuju pomoć i blizinu.“

Profesionalno iskustvo socijalne radnice s. Jelena stječe isključivo u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije u kojemu je od 2004. godine: najprije kao pripravnica u Domu za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi *Blaženi Alojzje Stepinac* u Brezovici, a potom postaje članicom Povjerenstva za kanonsku vizitaciju u Caritasu Zagrebačke nadbiskupije predvođenu pomoćnim zagrebačkim biskupom Valentinom Pozaićem (2005.). Dužnost voditeljice sektora socijalne skrbi povjerena joj je po završetku Kanonske vizitacije u travnju 2006., a u mjesecu studenome iste godine zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić imenovao je s. Jelenu vršiteljicom dužnosti ravnatelja Caritasa Zagrebačke

nadbiskupije. Sudjelujući u reorganizaciji Caritasa uvjetovanom novim izazovima te dajući značajan obol njegovu preustroju i uvođenju novih standarda skrbi o korisnicima, od 2008. do danas s. Jelena obnaša službu ravnateljice.

Koordinirajući karitativnim radom i raznovrsnim oblicima karitativnog služenja u okviru djelatnosti Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, s. Jelena svojim angažmanom također doprinosi promjenama socijalnih politika i mjera s ciljem poboljšanja kvalitete potrebitih i siromašnih u različitim povjerenstvima i vijećima na gradskoj, županijskoj i državnoj razini.

Nakon godišnje nagrade Republike Hrvatske za postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada u Republici Hrvatskoj (2017.), Nagrada Grada Zagreba drugo je značajnije priznanje s. Jeleni.

Zagreb svoj Dan slavi na blagdan Majke Božje od Kamenitih vrata. U srcu grada Gospin lik svjedoči o njezinoj prisutnosti zaštitinice i utočišta. Neka upravo ona bude i ostane uporište i utočište svima koji joj se povjeravaju te *nagrada iznad svake nagrade* našoj s. Jeleni i svima nagrađenima.

s. Diana Dolić

Iz zahvale s. Jelene:

Počašćena sam dodijeljenim mi priznanjem, ali ova nagrada prvenstveno je priznanje svim mojim suradnicima kao i volonterima i dobročiniteljima Caritasa koji zajedno sa mnom razvijaju karitativno djelovanje i stavljaju se u službu čovjeka u potrebi.

Priznanje je to i Caritasu koji je u svakoj situaciji i nevolji prisutan među potrebnima koji očekuju našu pomoć i blizinu.

Misa zahvale

U Sigurati smo, poštujući epidemijske mjere, 29. svibnja obilježili 28. obljetnicu sjećanja na Domovinski rat kada su se na meti agresora našli naša crkva i samostan. U misno slavlje uključili smo sve poginule u ratu, posebno naše hrabre branitelje koji su dali život za ovaj Grad i našu Domovinu. Misno slavlje smo uzveličali zajedničkim pjevanjem.

Da se ne zaboravi, volimo podsjetiti kako je 1992. drevna crkva Preobraženja Gospodinova doživjela velika materijalna

oštećenja. Od udara granata urušio se strop i zasuo sestre koje su se tu našle. I danas zahvaljujemo Bogu i Gospi što smo ostale neozlijeđene. Sva stakla su popucala, prozori izletjeli iz ležišta, oltari su uništeni kao i sve drugo unutar crkve. Samo je Gospina slika ostala neoštećena. Pravo čudo!

I naši susjedi čuvaju spomen na ratnu prošlost obilježenu tužnim događanjima, ali se isto tako u duhu zahvalnosti spominju Božje zaštite te svake godine zajedno s nama rado sudjeluju na Misi zahvale.

Ove je godine euharistijsko slavlje predslavio gvardijan Male braće fra Veseljko Grubišić. U svojoj homiliji nas je potaknuo riječima Svetoga pisma da himnima, psalmima i hvalospjevima neprestano prinosimo hvalu Bogu.

Riječi hvale i zahvalnosti na poseban način nas povezuju s Bogom, istaknuo je propovjednik i pozvao da slavlje prikažemo Bogu, priznajući ga u vjeri izvorom svakog dobra. Najveće dobro i dragocjeni dar koji nam je udijelio je taj što naša srca nije obuzela mržnja. Slobodni od nje tražimo i očekujemo pravdu, na što imamo pravo. Ta i Isus je rekao: *Ako sam rekao krivo dokaži, ako ne, zašto me udaraš.*

Kad se vjera izgubi ili postane mlaka a pogled se zahvalnika zamrača, valja izbistriti potrebu zahvalnosti. Stoga nas je fra Veseljko pozvao da u svemu zahvaljujemo Bogu i na kraju slavlja zaželio da nas Duh Sveti, čijoj svetkovini idemo ususret, nadahnjuje i vodi.

Naša draga Gospa, Majka Isusova i Majka Crkve, neka bude uvijek s nama kao što je bila s apostolima na dan Duhova.

s. Marislava Samardžić

Vrtiću, doviđenja

U Dječjem vrtiću Jordanovac, podružnici Zadar, usprkos pandemiji koja je zahvatila cijeli svijet pa i naš grad, ipak smo uspjeli održati skromnu, simboličnu, a nadasve emotivnu oproštajnu priredbu naših predškolaca. Zapravo, to i nije bila priredba u pravom smislu riječi nego susret na kojem su se 19. lipnja 2020. u popodnevnom satima na travnjaku Dječjeg vrtića okupili roditelji, odgojitelji i djeca uz pridržavanje epidemioloških mjera.

Na početku susreta voditeljica dječjeg vrtića s. Miranda Škopljanac Mačina zahvalila je roditeljima, odgojiteljicama i sestrama u samostanu na suradnji, a djeci poželjela da ih prati Božji blagoslov na daljnjem putu školovanja i odrastanja.

Iz našeg vrtića u školske klupe odlazi dvadeset predškolaca. Pamtit ćemo ih po dobru, baš kao i prethodne generacije, jer svaka od njih ostavlja poseban trag u našim srcima. Ne samo djeca, nego i njihovi

roditelji koji nas uvijek iznova iznenade svojom pažnjom, razvesele buketom cvijeća.

Naš oproštajni susret zaustavili smo i sačuvali u zajedničkoj fotografiji kojoj je prethodilo prozivanje djece, dodjela diploma i kapa, sve uz prigodnu glazbenu podlogu. Sunce koje je taj dan jako grijalo nije omelo druženje uz kolače koje su ispekle drage mame. Mi smo za djecu pripremili i *pinjatu* punu slatkiša koju su brzo razbili.

Hvala vam dragi predškolci na trenucima bezbrižnosti, na igri i spontanosti. Iako smo mi bile odgojiteljice vama, vjerujte, i mi smo učile od vas kako biti iskrene, nasmijane i imati otvoreno srce za druge. Pamtit ćemo vas po nastupima u predstavama, kreativnosti i upornosti, nestašnosti i ozbiljnosti, a nadasve po vašoj osobnosti. Hvala što ste nam bili prijatelji.

Čuvajte svoje vrtićke uspomene i ponekad se sjetite nas, vaših teta, koje su vam uvijek željele samo najbolje. I neka vam Isus bude

najbolji prijatelj na životnom putu. Vi ste u našim srcima i molitvama. Svakom od

vas upućujemo riječi nepoznatog autora irskog blagoslova:

*Nek' ti svi putevi pođu u susret:
Vjetar nek' ti uvijek puše u leđa,
Sunce nek' ti grije lice,
Blaga kiša nek' natapa tvoja polja,
A dok se ponovno ne susretnemo,
Nek' te čuva Božja ruka.*

Luciana Tomas, *odgojiteljica*

Iz riznice života sestara jubilantkinja

S. Eugenija Bešlić

S. Eugenija, krsnim imenom Marija Ana, rodila se 26. studenog 1940. godine u Trilju, gdje je i krštena u župi sv. Mihovila. Obitelji Bešlić podigla je tri sina i šest kćeriju od kojih su dvije - s. Eugenija i s. Silvestra - pošle u samostan i postale sestrama naše Provincije.

U kući se molilo i radilo, kao i u ostalim kršćanskim obiteljima, a prema svjedočanstvu s. Eugenije prvu je časnu sestru vidjela u Sinju u Svetištu čudotvorne Gospe Sinjske. Bila je to s. Metodija Glibotić koja je uređivala cvijeće za *Gospin oltar*. Osluškujući Božje poticaje, odlučuje se i Marija Ana za posvećeni život, ne ostajući sama u toj odluci, jer su mnoge djevojke s kojima je rodbinski vezana postale redovnice. Govoreći o njima s. Eugenija navodi imena deset redovnica iz kuće Šimunovića od kojih su naše s. Salezija Šimunović i s. Silvestra Bešlić te s. Lujza Vugdelija, milosrdnica u nebeskom Jeruzalemu. Druge su: s. Darija Šimunović, Služavka Malog Isusa te naše tri, rođene sestre Šimunović s. Pavlimira, s. Klara i s. Samuela, zatim s. Dominika Grgat, te dvije rođene sestre s. Mihaela i Bernardina Grgat, milosrdnice. Od braće franjevac spominje pok. fra Antu Bešlića, fra Miljenka Odrjlina, fra Marijana Vugdeliju i fra Tonija Šimunovića. Uz govor o plodnoj rodbinsko redovničkoj povezanosti s ponosom ističe kako njezina tri brata imaju 14 unučadi. Bogatstvo Bešlića loze pričinja joj veliku radost.

Redovnički put s. Eugenije započeo je dolaskom na Lovret na blagdan sv. Duje 1957. godine. Kao postulantkinja poslana je u zadarsko sjemenište *Zmajević* gdje je tada uz profesore živjelo dvjesto i dvadeset đaka, a djelovalo je samo dvanaest sestara. Premda nije manjkalo zahtjevnog posla s. Eugenija najradije se prisjeća raspjevane mladosti.

Ulazak u novicijat obilježila je 1959., da bi godinu dana nakon toga, po polaganju prvih zavjeta 1960. godine uslijedile nove službe i premještaji: tri godine djelovala je u franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu, četrnaest godina u franjevačkoj bogosloviji u Makarskoj i dvadeset i pet godina u župi Gospe Lurdske u Zagrebu.

Skoro cijeli životni vijek provela je u fratarskim kućama provincije Presvetog Otkupitelja. Predano je djelovala u domaćinskoj službi, u praonici rublja te šivala habite. Prisjećajući se tih dana ističe kako se nekada posebna pažnja pridavala krpanju odjeće i starih habita. Ne sjeća se ni približno koliko je habita za braću sašila, ali pamti njihove brojne svečanosti ređenja i polaganja zavjeta u kojima je kroz djela ruku svojih sudjelovala. Gdje god je bila, rado je služila Bogu i bližnjemu.

Iz dana mladosti s. Eugenija se spominje vremena novicijata kad je bila učenica Domaćinske škole na Lovretu. Puno je naučila od s. Mirjane Jerković, s. Angelike Šilc i s. Oreste Spacapan. Vjeronauk se tada pohađao kod sestara milosrdnica na Dobromu. Iz te generacije sestara nitko nije poslan na daljnje školovanje - bila su to teška vremena. Premda je bilo teško i drugačije s. Eugenija je mišljenja da je bilo bolje nego danas. Ističe da se puno molilo, slušalo se poglavare i poštivalo druge.

S. Eugenija radosno živi i svoje starije dane u Zagrebu na Jordanovcu 55. Još uvijek uradi ručni rad kako bi razveselila sestre. Mora paziti na zdravlje jer se nosi s ozbiljnim bolestima. Zadovoljna je što je cijeli život radila s ljubavlju pa kaže: *sada mirno provodim dane čekajući pozivnicu od Njega: U Split sam došla, u Split se i vraćam kada dođe vrijeme.*

S. Tatjana Labrović

Mara, s. Tatjana, rodila se 6. listopada 1940. godine u Glavicama kod Sinja kao najstarije dijete. Kasnije su u obitelji na svijet došli jedna sestra i dva brata, od kojih je jedan pokojni. Prema kazivanju s. Tatjane, roditelji Ana i Stipe ugradili su u svoju djecu još od nježne dobi vrijednosti koje se ne mogu kupiti, niti kasnije lako izgraditi, a to je odgovornost u radu i osjećaj za pravdu.

Kako su roditelji puno radili na polju, mala je Marinka svoje vrijeme provodila s bakom. U njezinim pobožnim pričama pohađala je prvi vjeronauk te se bakina životna škola, kao i prve molitve, duboko urezala u pamet i srce.

Kako je izgledao Marinkin odlazak u samostan i je li Lovret bio njezina prva želja, ispričala nam je rado. Premda je kod izbora redovničkoga reda bilo govora o sestrama Anćelama, pa čak i o putu za Đakovo, ipak je prevagnulo mišljenje da treba poći tamo gdje je već bila s. Celestina Masnić. Na Lovret, kod sestara franjevača. Prisutnost i djelovanje naših sestara u župi Gospe Sinjske, još više je učvrstilo i potvrdilo njezinu konačnu odluku i opredjeljenje za Lovret.

Vrijeme *lovretske mladosti* s. Tatjana pamti po veselju i radosti, a započelo je njezinim dolascom u provincijsko središte u studenom 1958. godine. Kao kandidatkinja provela je dvije godine u Dubrovniku u samostanu Male braće, zatim u samostanu sv. Ante na Poljudu. U novicijat ulazi na Malu Gospu 1960. godine. Nakon polaganja zavjeta uslijedile su službe u raznim zajednicama: Lovret, Frankfurt, Dubrovnik, Omiš, Trpanj, Sv. Duh u Zagrebu, Sinj. U nekim je zajednicama bila u više navrata.

Sestre su zarana zamijetile glazbeni talent s. Tatjane te je poslana na studij crkvene glazbe u Zagreb, na Institut *Albe Vidaković*. Cijeli je radni vijek djelovala u službi voditeljice liturgijskog pjevanja u župama, te joj je kruh svagdašnji bio sviranje, vođenja župnih zborova, podučavanje djece umjetnosti glazbe.

U našem samostanu u Zagrebu, na Jordanovcu živi već 20 godina, gdje je također vodila sestrinski zbor i pjevanje na liturgijskim slavljinama te slavljinama Dječjeg vrtića. Dobro joj je, kaže. Sretna je i zadovoljna postignutim i onim što je činila dok je mogla. Sada polako pristižu bolesti i odlasci liječniku što vidi kao prirodnu sastavnicu života koja jednom mora doći.

Kako je nekada služila Bogu, tako mu služi i sada: molitvom i zahvaljivanjem. S. Tatjana iza sebe ima život bogat radosnim služenjem Bogu za koji kaže: *Bio je težak, ali bilo je lipo.* Ne tuži se ni na što. Radosno čeka *Kraljevstvo nebesko.*

S. Vitomira Damjanović

S. Vitomira, krsnim imenom Janja, rođena je kao najstarije dijete u obitelji s devetero djece. Otac je bio kovač u Livanjskom polju, što je u ono vrijeme značilo puno, osobito kad se zna da su konji i zaprege bili glavno prijevozno sredstvo. Prisjećanje na rano djetinjstvo doziva joj u pamet slike livada, miris svježeg zraka i zemlje plodne zdravim voćem kakvog je sada teško naći.

Duh pobožnosti i molitve primila je u obitelji, a posebno izdvaja majku s kojom je išla u crkvu i zajedno su molile. Obiteljski odgoj je nezamjenjiv, drži s. Vitomira. Mlada osoba treba jasan putokaz kojega je ona imala, kako u obitelji tako i u samostanu. U redovništvu su joj uzori bile i do danas ostale dvije vrijedne i pobožne sestre: s. Blaženka Barun i pok. s. Barbara Barun. Uz njih je vežu iskustva koja se nikada ne zaboravljaju.

Nakon polaganja prvih redovničkih zavjeta s. Vitomira je obavljala razne poslove. Djelovala je u Katedrali sv. Stošije u Zadru, u samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu, a trideset godina služila je Gospodinu kao sakristanka u svetištu i župi Majke Božje Lurdske u Zagrebu.

Život posvećen Bogu i apostolsko djelovanje otvara mogućnost žive komunikacije, plodi promjenama i iznenađenjima koja je s. Vitomira prihvaćala pogleda uprtoga u Gospodina. Prema njezinom uvjerenju i iskustvu, samo Krist oblikuje osobu onako kako je prirodno i najbolje za nju. Često vidimo nepravde, ali još češće vidimo Božju ruku koja sve ispravlja. Mir u duši ne dolazi besplatno, njemu se utire put kroz doživljaj vlastite muke. O tomu se ne treba puno ni govoriti, ni pisati. Zna se koliko je potrebno. Duboko proživljeno osobno iskustvo ionako je neobjašnjivo onima koji to nisu prošli. Uzori ostaju uzori i uvijek su potrebni. U redovništvu je najvažniji odnos prema Gospodinu, a Krist je naš najbolji učitelj te svakim danom trebamo učiti od Učitelja.

Nakon tri desetljeća služenja u svetištu Majke Božje Lurdske s. Vitomira je premještena u sestrinski samostan u Zagrebu, Jordanovac 55. Godine rada i dozrijevanja života donijele su i bolest s kojom se nosi. Premda joj je tijelo onemoćalo, molitva u srcu i na usnama nije. Razgovor s Gospodinom, u molitvi i zahvaljivanju Bogu koji nas voli, njezinu životu daje puninu.

S. Ivanka Mravak

Jaka, s. Ivanka, rođena je 1939. godine u Gali, u župi Svih Svetih, kao najmlađe dijete u obitelji. Večerima bi molitva odzvanjala iz svake kuće, što je bilo vrlo lijepo i što s. Ivanka sa sjetom priziva u sadašnjost. Pita se što se dogodilo da je obiteljske molitve nestalo. Žao joj je da je tako, jer dobro pamti kako se u obiteljskoj kući puno molilo i puno radilo. Duh pobožnosti oblikovao je svagdan.

U takvom okruženju nije neobično da se i u Jaki javila želja za odlazskom u samostan, osobito što je primjer imala u rođenoj sestri, s. Laurenciji. Njihova najstarija sestra također je bila u samostanu, kod sestara Anćela u Bresciji gdje je nažalost mlada

umrla od tuberkuloze. Prisjeća se kako je s. Laurencija nastojala ne utjecati na njezinu odluku za redovnički poziv, pa joj čak nije htjela pričati o svom životu kandidatkinje. *Dodji pa ćeš sama vidjeti*, bio je njezin odgovor na Jakino propitivanje kako je u samostanu. I došla je.

Na Lovret je stigla 1958. godine i u provincijskoj kući ostala do polaganja prvih zavjeta zajedno sa svojim kolegicama. Potom su uslijedile službe u praonici, peglaonici i šivaonici. Poslovi vezani za brigu o odjeći ispunili su njezin radni vijek. Djelovala je u fratarskim samostanima: u Gospe od Zdravlja u Splitu, u Kninu, Makarskoj i kod franjevac trećoredaca u Zagrebu na Ksaveru. Najduže se zadržala u samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu, trideset i pet radnih godina. U svakom samostanu bilo je puno posla i puno ljudi. Radilo se puno, ali se i molilo. Poštovanje među sestrama bilo je na visokoj razini, *a prema starijima da se i ne govori* – istaknula je s. Ivanka.

Rado se prisjeća kako je u prijašnjim vremenima u samostanu bilo puno mladosti, unatoč životu koji je bio težak, a posao zahtjevan. Danas je sve drugačije. Radost koja je obilježila život s. Ivanke zbog posvećenosti Gospodinu ostala je stalna i nepromijenjena. Od opredjeljenja do danas jednakim intenzitetom sretna je u svome redovničkom pozivu: nizašto ga ne bi mijenjala.

Dane umirovljenja s. Ivanka živi neumornim angažmanom u praonici i peglaonici rublja u sestrinskom samostanu na Jordanovcu, jer kako kaže: *Zdravlje je kad možeš služiti*. Molitva i zahvaljivanje Gospodinu ispunjavaju njezinu svakodnevicu. Mladim sestrama poručuje da mole i rade, da slušaju i pokoravaju se Božjoj volji. Uvjerena je da je život bez muke nezamisliv, te da su *slatke* one muke i žrtve koje se radi Boga podnose i njemu prinose.

s. Lidija Bernardica Matijević

KANONSKI POHOD U

U prošlom broju Odjeka pisano je o početku kanonskog pohoda vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović svojoj Provinciji Presvetog Srca Isusova, koji je od 23. veljače do 25. ožujka protekao prema predviđenom programu. Daljnji tijek pohoda odvijao se većim dijelom pod posebnim okolnostima izazvanim pandemijom koronavirusa. Izmjena programa nastupila je nakon pohoda zajednicama sestara u Zagrebu, kad je pohod prekinut zbog ograničenja međuzupanijskog kretanja. Nakon ponovnog otvaranja međuzupanijskih granica, od 13. do 28. svibnja, pohodila je s. Klara i preostale zajednice Provincije u Hrvatskoj.

Vrhovna predstojnica je u provincijskom središtu u Splitu, u suživotu s brojnom lovretskom zajednicom, provela neplanirana

virusa Covid-19. Obavljala je s. Klara “na daljinu” neophodne poslove za Družbu. Okupljala je na video-sjednice članice Vrhovne

informirane o stanju sestara naše Družbe diljem “zaraženog” svijeta.

Čim je to bilo moguće, pohodila je s. Klara i zajednice sestara u Međugorju koje su se još oporavljale od posljedica bolesti uzrokovanih virusom. Provincijska predstojnica Mostarske provincije s. Zdenka Kozina izrazila joj je tom prigodom zahvalnost za brižno praćenje stanja u njezinoj Provinciji u izvanrednim okolnostima, osobito za blizinu i potporu “pogođenim” sestrama u Međugorju.

Nažalost, zbog pandemije izostao je međuprovincijski susret vrhovne predstojnice s odgojiteljicama i provincijskim predstojnicama triju provincija hrvatskoga govornog područja, koji se u uskrsnom tjednu imao održati u Hercegovini. Zbog strogih epidemioloških mjera ograničenja okupljanja izostali su također i planirani zajednički susreti vrhovne predstojnice s pojedinim skupinama sestara. No s. Klara je u osobnim susretima promicala temu vodilju kanonskog pohoda nadahnutu evanđeoskim retkom *Da svi budu*

gotovo dva mjeseca, pridržavajući se propisanih epidemioloških mjera što i nije bilo jednostavno u tako velikoj zajednici. Intenzivno je pratila ne samo život naše Provincije, nego život cijele Družbe u nametnutoj izolaciji, osobito sestara u Međugorju koje su bile izravno pogođene zarazom

uprave, jer su i neke od njih, zbog zatvaranja međudržavnih granica, ostale duže izvan generalne kuće - vrhovna zamjenica s. Vida Tomažič u Sloveniji a vrhovna savjetnica s. Lidija Glavaš u Hercegovini. Prisutnošću s. Klare u našoj sredini i sve mi bile smo više

VRIJEME PANDEMIJE

jedno ... te svijet uzvjeruje (Iv 17,21), posvješćujući sestrama, u duhu Konstitucija, da za plodnost apostolske zauzetosti treba čvrst osjećaj pripadnosti zajednici, ukorijenjenost u sestrinskoj ljubavi, hrabrost posluha i mudra suradnja sa svima (Čl. 51). Poticala je sestre na odgovorno sudjelovanje u izgradnji sestrinskog zajedništva međusobnim slušanjem, iskrenim razgovorima, trajnim ulaganjem u osobni duhovni rast i većom zauzetošću za zajedničko poslanje, osobito vjerodostojnim svjedočenjem uzvišenosti redovničkog poziva među mladeži.

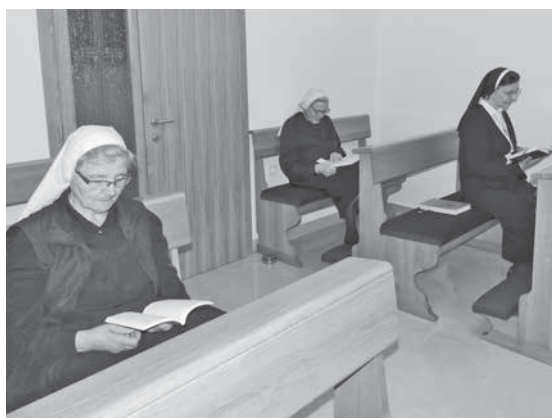
Na koncu kanonskoga pohoda s. Klara je upriličila susret s članicama provincijske uprave na kojem je iznijela svoje viđenje cjelokupnog stanja i pozvala na brižnu zauzetost za svaku sestru i za dobro cijele Provincije.

Dana 15. lipnja, nakon otvaranja međudržavnih granica, prvim letom se s. Klara, nakon gotovo četiri mjeseca boravka u našoj Provinciji, vratila u generalnu kuću u Grottaferrati.

Produženi kanonski pohod zbog izvanrednih okolnosti bio je milosna prigoda snažnijeg preispitivanja međusobne upućenosti jednih na druge u svoj poniznosti vlastite krhkosti, kako u manjim zajednicama tako i na razini Provincije i cijele Družbe.

s. M. Petra Vučemilo

Kanonski pohod u slici

...s. Klara je u osobnim susretima promicala temu vodilju kanonskog pohoda nadahnutu evanđeoskim retkom *Da svi budu jedno ... te svijet uzvjeruje* (Iv 17,21), posvješćujući sestrama, u duhu Konstitucija, da za plodnost apostolske zauzetosti treba čvrst osjećaj pripadnosti zajednici, ukorijenjenost u sestrinskoj ljubavi, hrabrost posluha i mudra suradnja sa svima (Čl. 51).

JEKA IZ AFRIKE

Pandemija Covid-19 i osnaživanje obitelji

U prvom stoljeću po. Kr. progon i mučeništvo kršćana utjecalo je na širenje evanđelja po svijetu, dok je nevolja s pandemijom Covid-19 uz mjere očuvanja zdravstvenog stanja osnažila sjedinjenje obitelji, barem je tako u našoj nadbiskupiji Bukavu, a posebno u župi Nyantende.

Kao potkrjepu rečenoga dijelim s vama svjedočanstvo iz ožujka. Dana 20. ožujka u našoj župnoj crkvi planirana je pobožnost križnog puta. Čekajući dolazak župnika vjernici su meditirali u crkvi. Dogodilo se da je župnik, na veliko iznenađenje nazočnih, izišao iz sakristije bez liturgijskog ruha. Pojasnio je da je razlog pandemijske naravi i propis državne vlasti kojim se zabranjuje okupljanje na javnim mjestima, što znači da je na snazi zabrana bogoštovlja s narodom i okupljanje u crkvama. Rekao je da će čak bazične zajednice i sektori biti zatvoreni.

Od trenutka te objave zavladała je velika panika. Puno pitanja! Tijekom 25 godina koliko je istočni DR Kongo bio u ratu, crkva nikad nije bila zatvorena. Niti jedan dan ljudima nije bilo zabranjeno ući u crkvu i moliti se Bogu. Brzo su se lažni proroci ustali i najavili kraj svijeta, a vjerni puk razočaran i puni zbrke, vraćao se kućama zabrinut i za svoje spasenje.

Tako su prošla dva tjedna života u povučenosti, a nije se pojavio niti jedan slučaj zaraze u provinciji Južni Kivu.

U međuvremenu, među vjernicima je rasla izolacija. Ipak, shvatili su da sami ne će moći prevladati strah koji izaziva ova smrtonosna bolest te da se moraju boriti sa svojim bližnjim. Inspirirani rečenicom *...dolazi čas – sada je! – kad će se istinski klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini* (Iv 4,23), brzo su shvatili da zatvarajući crkvena vrata, nitko ne zaključava Boga u crkvi. On je s istinskim klanjaocima.

Slijedom toga, spontano se počelo događati okupljanje i to najviše do deset obitelji, koju nazivaju *skupina života*. Obiteljske kuće brzo se pretvoriše u male crkve u kojima je sastanak svaki dan u određeno vrijeme. Čita se i dijeli Božja riječ dotičnog liturgijskog dana. Pastoralna pitanja, kao što su najava ženidbe, tegobe bolesnika, smrt u obitelji, potreba i traženje pomoći, nakon razgovora u skupini prenose se župniku. Jedan član odlazi u župu s izvješćem i malim doprinosom za svećenike. Ostajući u samostanu, župnik ima uvid u stanje župe, zahvaljujući upravo *obiteljskoj crkvi*. Budući da ima obitelji koje imaju od 10 do 15 djece, žene, muškarci, mladi i djeca okupljaju se odvojeno.

Ovako je, zbog nepoželjne pandemije Covid-19, naša župna zajednica Gospe od Konga otkrila još jedan način susretanja Boga i vjerničkog poklonstva, ne u crkvi sažidanoj od opeke nego u živoj Božjoj Crkvi a to su naše obitelji.

s. Immaculée Kashera

Vjerski život i mediji

Iskustva vjerskoga života pod vidom utjecaj medija na svakodnevicu naših zajednica, međusobno smo podijelile mi sestre iz Misije u DR Kongu na drugu nedjelju mjeseca svibnja, okupivši se u Bukavu-Ngubi.

Dan smo započele jutarnjom sv. misom koju je predvodio p. Yves, a potom smo prionule radnom dijelu susreta.

S. Françoise Balibuno Ciza održala je izlaganje s naglaskom na povijesni razvoj komuniciranja, počevši od truba i bubnjeva pa sve do današnjih naprednih medijskih sredstava komuniciranja kao što su radio, televizija, računala, mobitel. Pažnju su izazvala pitanja usmjerena na korištenje spomenutih uređaja te njihov utjecaj na naš život, a u nastavku je izlaganje s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga dalo dio odgovora na ta pitanja. Istaknuvši razliku između informiranja i komuniciranja, navela je pozitivne utjecaje i mogućnosti medija u našem životu među kojima su mogućnost povezanosti s našim sestrama diljem svijeta, povezanost s našim obiteljima i prijateljima te mogućnost evangelizacije preko mrežnih stranica. Sredstva kojima se služimo daju nam priliku dijeliti radost života, ali jednako tako i tegobu teških vremena.

Kako se ne bismo zadržale u jednostranom pogledu na temu pobrinula se s. Pascasie Nsimire Bigabwa. U svom predavanju posvijestila je negativne utjecaje medija i potaknula nas na ispit savjesti pitanjima: Koliko često koristim medije? S kim razgovaram i o čemu? Smeta li to mom vjerskom životu ili mi pomaže produbiti vjeru i odnose s drugima? Ovo potonje pitanje zapravo je smjer u kojem bi trebala ići naša komunikacija i na što nas potiču Konstitucije: *Sredstva društvenog priopćavanja neka se umjereno koriste kako bi se upotpunio cjeloviti odgoj, na način da ne škode unutaršnjem osobnom životu i životu zajednice.* (Čl. 44)

Nakon triju izlaganja slijedio je rad u skupinama u kojima smo razgovarale i odgovarale na zadana pitanja. Smjernice donesene na temu kako i u kojoj mjeri koristiti medije, ishod su naše zauzetosti u skupinama.

Susret nas dvadeset i osam sestara završio je molitvom sv. Klari, zaštitnici medija. Nakon toga smo, okupljene za zajedničkim stolom, proslavile imendane naših sestara, s. Pascasie Nsimire Bigabwa i s. Gisele Cirhuza Baciunjuze.

Radost zbog susreta dodatno je produbljena i izražena jer smo se, nakon dugog razdoblja povučenosti u izolaciju zbog smrtonosnog virusa Covid 19, mogle susresti te zajedništvom u živoj riječi i stvarnoj blizini pjesmom slaviti Gospodina Boga našega!

s. Adriana Galić

Duhovne vježbe

Dok smo živjele u izolaciji uslijed korona virusa naša zajednica pobrinula se da mi postulantkinje i kandidatkinje iskoristimo vrijeme za duhovne vježbe, da se posvetimo molitvi i učimo kako što pozornije oslušivati Boga u svom životu.

Duhovne vježbe u kući odgoja u Bukavu-Muhungu od 11. do 16. svibnja predvodio je fra Crispen Zagabe, župnik župe Nyantende. Tema razmatranja bile su teološke i moralne krijeposti koje nam je župnik predstavio kao odlučnu i stalnu spremnost činiti dobro. Uvodio nas je u spoznaju i razlučivanje teoloških i ljudskih, odnosno moralnih kreposti. U središtu su bile teološke krijeposti: vjera, nada i ljubav. Fra Crispen je isticao kako cijeli naš život treba biti usmjeren na Boga, izvor i cilj našeg života. U Njemu i od Njega imamo sve. Pozvane smo nadati se u Bogu, ljubiti Boga i bližnjega te vjerovati u Isusa Krista koji može sve u našem životu, koji nam daje sve za život. Spasio nas je prikazavši se kao žrtva na križu iz ljubavi prema nama i cijelom čovječanstvu.

Govoreći o moralnim krijepostima, istaknuo je da one postupno rastu u nama. Važne su za izgradnju ustrajnosti u dobrim djelima, vježbama. Shvatile smo da se krjeposni život stvara preko žrtve i da mi svojim krjeposnim životom sudjelujemo u našem spasenju. Posebno smo bile dirnute objašnjenjima koje krijeposti najviše utječu na naš redovnički odgoj: skromnost, strpljenje, plemenitost, razboritost, pravednost, umjerenost, hrabrost, snaga. Razmatrajući o svim ovim krijepostima osjetile smo se pozvanima ići ususret svijetu koji pati, koji nas treba i od nas očekuje suosjećanje i utjehu.

Vrijeme duhovnih vježbi nam je prošlo vrlo brzo. Nadamo se da će nam proživljeno iskustvo pomoći u razlučivanju i življenju Božje volje u redovničkom odgoju. Zahvaljujemo sestrama koje su nam omogućile da vrijeme izoliranosti iskoristimo radeći na duhovnom rastu i sazrijevanju.

Edith Ruhumukuze, *postulantkinja*

* * *

S velikom radošću i zadovoljstvom nas deset kandidatkinja, sudjelovalo je u duhovnim vježbama u Bukavu-Muhungu, a pridružile su nam se tri postulantkinje i dvije pred-kandidatkinje.

Ove duhovne vježbe unijele su u naše mlade živote puno svjetla, neku novu snagu i ohrabrenje na započetom putu nasljedovanja Krista. Odlučile smo svaki dan moliti Duha Svetoga da nas prosvijetli, bude nam bliz, pomogne nam pretočiti u život ono što smo čule tijekom duhovnih vježba.

Zahvalne smo sestrama koje su nam pružile mogućnost biti zajedno i u tom zajedništvu posvetiti se razmatranju i molitvi, kao i fra Crispinu koji svake godine odvoji vrijeme da nas hrani riječi Božjom, da nam preko sakramenta ispovijedi posreduje Božje oprostenoje i s nama slavi euharistiju.

Svima Gospodin udijelio snagu i milost da mu i dalje služe u zahvalnosti i ljubavi.

kandidatkinje

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

- S. M. Dobroslava Vučić**, živjela 83 godine, u Družbi 63 godine
preminula 7. travnja 2020., Mostar
- S. M. Ksaverija Jurković**, živjela 82 godine, u Družbi 53 godine
preminula 12. travnja 2020., Mostar
- S. M. Lidvina Grbavac**, živjela 75 godina, u Družbi 54 godine
preminula 15. travnja 2020., Mostar
- S. M. Benjamina Kožul**, živjela 80 godina, u Družbi 61 godinu
preminula 29. svibnja 2020., Mostar
- S. M. Berhmana Galić**, živjela 77 godina, u Družbi 58 godina
preminula 6. lipnja 2020., Mostar
- S. M. Gabrijela Stopar**, živjela 93 godine, u Družbi 71 godinu
preminula 28. lipnja 2020., Repnje

Rodbina sestara

Manda Jukić, majka naše s. Ane, preminula 13. lipnja 2020.

Fra Petar Gulić, brat naše s. Vjere, preminuo 14. lipnja 2020.

Zahvale

Drage sestre!

U zoru Dana Gospodnjega 14. lipnja samostan Gospe Sinjske pohodila je *sestrica smrt*. Blago u Gospodinu preminuo je moj brat fra Petar Gulić.

Želio je pobjedonosni život, vjerovao je svom Gospodinu. Volio je ljude i ostavio trag u našim srcima primjerom dobrote, strpljivosti i blagosti.

Kroz njegovu bolest osjetila se čežnja za vječnim smirajem u Gospodinu. Bio mu Uskrsli nagrada, našao mir i pokoj u svjetlu Njegovu.

Svima vama koji ste molitvom i prisutnošću ispratili njegov privremeni rastanak, od srca hvala!

Vaša s. Vjera Gulić

U ponedjeljak, 15. lipnja 2020., na groblju sv. Mihovila u Runovićima, svetom misom i sprovodnim obredima, u prisutnosti brojnih svećenika, sestara naše provincije, rodbine i prijatelja, oprostili smo se od naše majke, bake i prabake Mande Jukić-Đogušić, rođene Tucak.

Bog nas je obdario primjerom njezinog kršćanskog života, koji je bio ispunjen s puno rada, žrtve i vjerom nošenih križeva. Starost je provela okružena ljubavlju i pažnjom svojih ukućana, provodeći dane i noći u molitvi, čitanju duhovnog štiva i prateći program katoličkih radio postaja, pri tom, iznenađujući mentalnom svježinom, vedrinom duha i lakoćom razumijevanja.

Preminula je blago, okrijepljena sakramentom sv. ispovijedi i ispraćena molitvom svojih ukućana, u dobi od nepune 93 godine, ostavljajući nam primjer kršćanskog življenja i umiranja.

U ime moje braće i sestara, te cijele obitelji, zahvaljujem nazočnim sestrama, svim sestrama koje su zbog nemogućnosti dolaska izrazile sućut, kao i svima koji su se moje pokojne majke spomenule u molitvi. Svima Gospodin uzvratio dobrima duše i tijela!

S vjerom u uskrsnuće posjećujemo grob pokojne Mande i kličemo: Pokoj vječni daruj joj, Gospodine!

s. Ana Jukić

PRILOZI

Papine poruke

za mjesec svibanj, za svjetski dan Siromaha i Svjetski dan misija

Iz pisma Svetog Oca za mjesec svibanj

Ograničenja nametnuta zbog pandemije „prisiljavaju“ nas više cijeliti taj obiteljski vidik krunice, pa i u pogledu duhovnosti.

... zajedničko razmatranje Kristova lica srcem Marije, naše Majke još više će nas ujediniti u duhovnu obitelj te nam pomoći prevladati ovu kušnju. Ja ću moliti za vas, posebno za one koji najviše trpe, a vi, molim vas, molite za mene.

Draga braćo i sestre,

bliži se mjesec svibanj u kojem Božji narod osobito snažno izražava svoju ljubav i pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Tradicionalno se u tome mjesecu krunica moli kod kuće, u obitelji. Ograničenja nametnuta zbog pandemije „prisiljavaju“ nas više cijeliti taj obiteljski vidik krunice, pa i u pogledu duhovnosti.

Želim, stoga, svima predložiti da ponovno otkriju ljepotu moljenja krunice kod kuće u mjesecu svibnju. To se može činiti zajedno, ili pak pojedinačno; vi sami odlučite već prema vlastitim prilikama, vrjednujući obje mogućnosti. U svakoj od njih stoji tajna te molitve, a to je jednostavnost. Lako je, pa i na internetu, pronaći dobre predloške koje ćete u molitvi moći slijediti.

Nudim vam, usto, dvije molitve Majci Božjoj koje možete izmoliti na kraju krunice, a koje ću i ja osobno, u duhovnome jedinstvu sa svima vama, moliti u mjesecu svibnju. Prilažem ih ovom pismu kako bi bile dostupne svima.

Draga braćo i sestre, zajedničko razmatranje Kristova lica srcem Marije, naše Majke još više će nas ujediniti u duhovnu obitelj te nam pomoći prevladati ovu kušnju. Ja ću moliti za vas, posebno za one koji najviše trpe, a vi, molim vas, molite za mene.

Zahvaljujem vam i srdačno vas blagoslivljam.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 25. travnja 2020.,
Blagdan svetog Marka, evanđelista

Prva molitva

O Marijo,
ti na našem putovanju
trajno blistaš kao znak spasenja i nade.
Povjeravamo se tebi, Zdravlju bolesnih,
koja si podno križa bila pridružena Isusovoj boli,
ostavši stamena u svojoj vjeri.

Ti, Najvjernija zagovornice naša,
znaš što nam je potrebno;
sigurni smo da ćeš,
kao nekoć u Kani Galilejskoj,
providjeti da se nakon ovoga časa kušnje vrate radost i slavlje.

Pomozi nam, Majko Božje ljubavi,
suobličiti se Očevoj volji
i činiti ono što nam kaže Isus,
koji je na sebe uzeo naša trpljenja
i preuzeo teret naših boli
da nas po križu dovede
k radosti Uskrsnuća. Amen.

*Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice.
Ne odbij nam molbe u potrebama našim,
nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi,
Djevice slavna i blagoslovljena.*

Druga molitva

Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice.
U ovim mučnim okolnostima, bremenitim trpljenjima i tjeskobama,
koje zahvaćaju svijet,
utječemo se tebi, Majko Božja i Majko naša,
i pod tvojom zaštitom tražimo utočište.

Djevice Marijo,
svrni svoje milostive oči na nas u ovoj posvudašnjoj zarazi;
ohrabri ustrašene i ožalošćene,
koji oplakuju svoje voljene koji su umrli
i koji su pokopani na način koji ranjava dušu.
Budi na pomoć svima koje obuzima tjeskoba zbog bolesnih
kojima, da bi se spriječilo širenje bolesti, ne mogu biti blizu.
Vrati pouzdanje onima koji su u strahu za neizvjesnu budućnost,
za posao i za posljedice u gospodarstvu.

Majko Božja i Majko naša, moli za nas Boga, Oca milosrđa,
da se završi ova teška kušnja
i da nam ponovno svanu nada i mir.
Kao nekoć u Kani, zauzmi se kod svojega božanskoga Sina
i zamoli ga da utješi obitelji bolesnih i umrlih
i njihova srca otvori daru pouzdanja.
Zaštiti liječnike, medicinske sestre i sve osoblje u zdravstvu,
dragovoljce koji su u ovim vremenima velike i žurne potrebe
u neposrednoj opasnosti
i izlažu svoj život pogibelji kako bi spasili živote drugih.
Prati njihove neustrašive napore
i podari im snagu, dobrostivost i zdravlje.

Budi uz one koji danonoćno dvore bolesne, kao i uz svećenike koji s pastoralnom briž-
nošću i evanđeoskom zauzetošću
nastoje svima pomoći i svima biti blizu.

Blažena Djevice, daruj svjetlo uma ljudima u znanosti
da uzmognu pronaći prikladna rješenja za svladavanje ove zaraze.

Pomozi odgovornima u državnoj vlasti da djeluju mudro, brižno i velikodušno, kako bi
prijtecali u pomoć onima koji su lišeni osnovnih potreba za život, te, zagledani u buduću
i vođeni duhom solidarnosti, mogli pronalaziti prave putove društvene i gospodarske
obnove.

Marijo Presveta, zahvati savjesti odgovornih da golema sredstva koja se ulažu u razvoj i
usavršavanje oružja budu preusmjerena na razvoj znanstvenih istraživanja
koja bi u budućnosti zapriječila slične nepogode.

Preljubljena Majko,
daj da u svijetu poraste osjećaj pripadnosti zajedničkoj velikoj obitelji i svijest o onome
što nas ujedinjuje, da bismo, vođeni duhom bratstva i solidarnosti,
u tolikim oblicima siromaštva i u bijedama života
mogli priteći u pomoć svim potrebitima.
Okrijepi nas da budemo čvrsti u vjeri,
ustrajni u služenju i postojani u molitvi.

Marijo, Utjeho žalosnih,
prigrli svu svoju nevoljnu djecu i izmoli nam kod Gospodina
da ispruži svoju svemoćnu ruku
i oslobodi nas ove užasne pandemije,
kako bi život iznova zadobio vedrinu redovitoga tijeka.

Pouzdamo se u tebe,
koja blistaš na našem putu kao znak spasenja i nade,
o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo. Amen.

Iz poruke za Svjetski dan siromaha

Papa ističe kako su molitva Bogu i solidarnost sa siromašnima i patnjama neraskidivo povezani. Zalaganje za siromašne ne smije ostati na lijepim riječima, nego se mora pretvoriti u konkretno djelo nadahnuto Božjom ljubavlju.

Tema Poruke preuzeta je iz Knjige Sirahove: *Pruži svoju ruku siromahu* (7,32).

Tumačeći biblijski tekst na kojem se nadahnjuje ovogodišnja Poruka za Svjetski dan siromaha, Papa ističe kako su molitva Bogu i solidarnost sa siromašnima i patnjama neraskidivo povezani. Da bismo Bogu iskazali štovanje koje je milo Gospodinu, moramo shvatiti da je svaka osoba, čak i najsiromašnija i najprezrenija, stvorena na sliku Božju. Iz te svijesti proizlazi dar Božjeg blagoslova, privučen velikodušnošću koju pokazujemo prema siromašnima. Stoga, vrijeme posvećeno molitvi nikada ne može postati alibi za zanemarivanje bližnjega u potrebi. Sasvim suprotno: Gospodinov se blagoslov spušta na nas, a molitva postiže svoj cilj ako su praćeni služenjem siromašnima, ističe se u Papinoj poruci.

Kako je to drevno učenje aktualno također za nas! Naime, riječ Božja nadilazi prostor i vrijeme, religije i kulture. Velikodušnost kojom podupirem slabe, tješim ožalošćene, ublažavam patnju i vraćam dostojanstvo onome kojemu je ono oduzeto, uvjet je za ljudski život življen u punini. Odluka da posvetimo brigu siromašnima, njihovim različitim potrebama, ne može biti uvjetovana raspoloživim vremenom, privatnim interesima ili bezličnim pastoralnim ili socijalnim projektima. Snagu Božje milosti ne smije se gušiti narcisoidnom tendencijom da sebe uvijek stavljamo na prvo mjesto. Teško je držati pogled usredotočen na siromašne, ali je to više no ikad nužno ako želimo dati pravi smjer našem osobnom životu i životu u društvu, ističe Papa u svojoj Poruci naglašavajući kako to zalaganje za siromašne ne smije ostati na lijepim riječima, nego se mora pretvoriti u konkretno djelo nadahnuto Božjom ljubavlju.

Tumačeći temu poruke, *Pruži svoju ruku siromahu*, Papa u nastavku ističe kako je pružena ruka znak: znak koji odmah govori o bliskosti, solidarnosti i ljubavi.

Ovih mjeseci, kada je čitav svijet pokorio virus koji je donosio bol i smrt, očaj i izgubljenost, koliko smo samo ispruženih ruku mogli vidjeti! Pružena ruka liječnika koji se brine o svakom pacijentu i pokušava pronaći pravi lijek. Pružena ruka medicinskih sestara i tehničara koji su nakon radnog vremena ostajali brinuti se o bolesnima. Pružena ruka zaposlenih u administraciji koji su nabavljali sredstva kako bi što više života bilo spašeno. Pružena ruka ljekarnika koji se odazivao svima koji su ga tražili izlažući se opasnosti izravnog kontakta s ljudima. Pružena ruka svećenika koji slomljena srca podjeljuje blagoslov. Pružena ruka volontera koji pomaže onima koji žive na ulici i onima koji, iako imaju krov nad glavom, nemaju što za jesti. Pružena ruka muškaraca i žena koji su radili na pružanju osnovnih usluga i sigurnosti. Mogli bismo nastaviti nabrajati i druge pružene ruke i o tome bi se moglo sastaviti pravu veliku litaniju dobrih djela. Te su ruke prkosile zarazi i strahu samo kako bi pružile podršku i utjehu, piše Papa u svojoj Poruci za IV. svjetski dan siromaha.

Ova pandemija stigla je iznenada i zatekla nas nespremne, izazvavši snažan osjećaj zbuđenosti i bespomoćnosti. No, siromašnima se nikada nije prestalo pružiti ruku. Time smo pružili svjedočanstvo kako se valja pripremiti kada se želi prepoznati siromaha i pružiti mu pomoć u vremenu nužde. Sredstva za činjenje milosrđa ne mogu se improvizirati. Potrebno se svakodnevno u tome vježbati polazeći od svijesti kako mi prvi trebamo pruženu ruku drugoga, ističe Sveti Otac.

Ovaj čas koji živimo poljuljao je mnoge naše. Osjećamo se siromašnjima i slabijima jer smo iskusili osjećaj ograničenosti i doživjeli ograničavanje naše slobode. Gubitak posla, nemogućnost susretanja dragih nam osoba, kao i izostanak uobičajenih međuljudskih odnosa iznenada su nam otvorili oči za horizonte koje smo odavno navikli uzimati zdravo za gotovo. Naša duhovna i materijalna bogatstva dovedena su u pitanje i otkrili smo kako nas je obuzeo strah. Zatvoreni u tišini svojih domova otkrili smo koliko je važna jednostavnost i držati pogled usredotočen na ono bitno. Shvatili smo koliko nam treba novi osjećaj bratstva, međusobno pomaganje i uzajamno poštivanje. Ovo je povoljno vrijeme iznova osjetiti da trebamo jedni druge, da imamo zajedničku odgovornost za druge i svijet. Već predugo grcamo u moralnoj degradaciji izrugujući se s etikom, dobrotom, vjerom i poštenjem. To rušenje samih temelja društvenog života može na kraju dovesti samo do toga da se okrećemo jedni protiv drugi kako bi obranili vlastite interese, do novih oblika nasilja i okrutnosti i predstavlja prepreku rastu istinske kulture brige za okoliš. Riječju, teške ekonomske, financijske i političke krize nastavit će se sve dok ne oživimo osjećaj odgovornosti za bližnjega i za svaku osobu, piše Papa.

U ovom vremenu teških financijskih malverzacija i prevara, gramzivosti, cvatuće trgovine drogom i oružjem, razgranate korupcije i donošenja izopačenih zakona, isključeni i dalje čekaju. Da bi se podupro jedan način života koji isključuje druge, ili da bi se održalo oduševljenje i zanos za taj egoistički ideal, razvila se jedna globalizacija ravnodušnosti. Postajemo, a da toga nismo malne ni svjesni, neosjetljivi na bolni vapaj siromašnih, ne plaćemo više zbog boli i patnje koja je snašla druge i čak ne osjećamo ni potrebu da im pomognemo, kao da je sve to pozvan netko drugi činiti i nešto što se nas ne dotiče. Kultura blagostanja nas čini neosjetljivima i uzбудimo se tek ako tržište ponudi nešto što nismo još uvijek kupili, dok nam sudbina onih koji žive u neimaštini zbog oskudnih mogućnosti ne može dirnuti u srce. Ne možemo biti sretni dok ove ruke koje siju smrt ne budu pretvorene u oruđa pravde i mira za cijeli svijet, ističe Papa u svojoj poruci za Svjetski dan siromaha.

Poruku pape Franje za IV. Svjetski dan siromaha u Vatikanu su predstavili predsjednik, tajnik i podtajnik Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije mons. Rino Fisichella, mons. Octavio Ruiz Arenas i mons. Graham Bell na tiskovnoj konferenciji koju se moglo pratiti samo u izravnom prijenosu iz dvorane Ivana Pavla II. Tiskovnog ureda Svete Stolica na Youtube kanalu Vatican News-a na poveznici

<https://www.youtube.com/watch?v=9VKTvqMOgdw>.

Iz poruke za Svjetski dan misija

„Misija, Crkva koja izlazi, nije neki program, nego naum koji se ostvaruje snagom volje. Krist je taj koji daje Crkvi izići iz sebe same. U poslanju naviještanja evanđelja ti se krećeš jer te Duh Sveti tjera i nosi“.

Proslava Svjetskog dana misija ujedno nam pruža priliku još jednom potvrditi kako su molitva, promišljanje i materijalna pomoć prigode za djelatno sudjelovanje u Isusovu poslanju u njegovoj Crkvi.

Draga braćo i sestre!

Želim izraziti svoju zahvalnost Bogu na predanosti kojom se u Crkvi diljem svijeta u listopadu prošle godine živio Izvanredni misijski mjesec. Uvjeran sam da je pridonio poticanju misijskog obraćenja u mnogim zajednicama na putu naznačenom temom *Kršteni i poslani – Kristova Crkva u misiji u svijetu*.

U ovoj godini obilježenom patnjom i izazovima koje je sa sobom donijela pandemija Covid-19 taj misijski hod čitave Crkve nastavlja se u svjetlu riječi koju nalazimo u izvješću o pozivu proroka Izaije: *Evo me, mene pošalji!* (6,8). To je uvijek novi odgovor na Gospodinovo pitanje: *Koga da pošaljem?* (ibid.). Taj poziv dolazi iz Božjega srca, od njegova milosrđa koje, u sadašnjoj svjetskoj krizi, predstavlja izazov na koji su Crkvu i čitav ljudski rod pozvani odgovoriti. „Poput učenika iz Evanđelja iznenada nas je zahvatila neočekivana i žestoka oluja. Shvatili smo da se nalazimo na istoj lađi, svi krhki i dezorijentirani, ali istodobno važni i potrebni, svi pozvani veslati zajedno, svi potrebni utjehe drugoga. Na toj lađi... svi se nalazimo. Poput tih učenika, koji jednoglasno i u tjeskobi kažu: *ginemo* (r. 38), tako smo i mi shvatili da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno“ (Meditacija na Trgu sv. Petra, 27. ožujka 2020). Doista smo prestrašeni, dezorijentirani i uplašeni. Bol i smrt daju nam iskusiti našu ljudsku krhkost, ali istodobno uočavamo da svi imamo snažnu želju za životom i oslobođenjem od zla. U tome smislu poziv na poslanje, poziv da izidemo iz sebe samih iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu pokazuje se kao prilika za solidarnost, služenje, posredovanje. Poslanje koje Bog povjerava svakome od nas pomaže nam osloboditi se straha i zaokupljenosti samima sobom i shvatiti da ponovno pronalazimo same sebe kad se darujemo drugima.

U žrtvi križa, gdje se do kraja ispunjava Isusovo poslanje (usp. Iv 19,28-30), Bog objavljuje da ljubi sve i svakog pojedinog (usp. Iv 19,26-27) i od svakoga od nas traži osobnu raspoloživost da budemo poslani, jer On je Ljubav koja nikada ne miruje nego je uvijek *u poslanju*, uvijek izlazi iz sebe kako bi dala život. Iz ljubavi prema ljudima Bog Otac je poslao Sina Isusa (usp. Iv 3,16). Isus je Očev misionar: njegova osoba i njegovo djelo su potpuna poslušnost Očevoj volji (usp. Iv 4,34; 6,38; 8,12-30; Heb 10,5-10). Isus, koji je raspet i uskrsnuo za nas, uključuje nas u svoje poslanje ljubavi i svojim Duhom, koji oživljava Crkvu, čini nas svojim učenicima i šalje nas u misiju u svijet i među narode.

„Misija, Crkva koja izlazi, nije neki program, nego naum koji se ostvaruje snagom volje. Krist je taj koji daje Crkvi izići iz sebe same. U poslanju naviještanja evanđelja ti se krećeš jer te Duh Sveti tjera i nosi“ (*Bez njega ne možemo ništa. Biti danas misionari u svijetu*,

Kršćanska Sadašnjost, Zagreb 2020., str. 14). Bog uvijek prvi ljubi nas i tom nas ljubavlju susreće i poziva. Naš osobni poziv plod je činjenice da smo sinovi i kćeri Božje u Crkvi, njegova obitelj, braća i sestre u onoj ljubavi koju nam je Isus posvjedočio. Svi, međutim, imaju ljudsko dostojanstvo utemeljeno na Božjem pozivu da budu djeca Božja i da u sakramentu krštenja i slobodi vjere postanu ono što su oduvijek bili u Božjem srcu.

Sama činjenica da smo besplatno primili život podrazumijeva poziv da uđemo u dinamiku sebedarja: to je sjeme koje će kod krštenika poprimiti zreli oblik kao odgovor ljubavi u braku i u djevičanstvu za Kraljevstvo Božje. Ljudski se život rađa iz Božje ljubavi, raste u ljubavi i stremljenju ljubavi. Nitko nije isključen iz Božje ljubavi, a u svetoj žrtvi Isusa Krista na križu Bog je pobijedio grijeh i smrt (usp. Rim 8,31-39). Za Boga, zlo – pa čak i grijeh – postaju izazov ljubiti i to ljubiti još većom ljubavlju (usp. Mt 5,38-48; Lk 22,33-34). Zato u pashalnom otajstvu Božje milosrde liječi praiskonsku ranu zadanu ljudskom rodu i izliva se na cio svemir. Crkva, sveopći sakrament Božje ljubavi prema svijetu, nastavlja Isusovo poslanje u povijesti i šalje nas svukuda da bi Bog, po našem svjedočenju vjere i naviještanju evanđelja, mogao ponovno očitovati svoju ljubav i dotaknuti i preobraziti srca, umove, tijela, društva i kulture na svakome mjestu i u svakome vremenu.

Poslanje je slobodan i svjestan odgovor na Božji poziv. No, taj poziv prepoznavamo samo kad živimo osobni odnos s Isusom živim u njegovoj Crkvi. Zapitajmo se: jesmo li spremni prihvatiti prisutnost Duha Svetoga u svome životu, poslušati poziv na poslanje, bilo u životu u braku, bilo u posvećenom ili svećeničkom životu, u svojoj svakodnevici? Jesmo li spremni biti poslani na bilo koje mjesto kako bismo svjedočili svoju vjeru u Boga milosrdnog Oca, kako bismo naviještali Evanđelje spasenja Isusa Krista, kako bismo dijelili božanski život Duha Svetoga izgrađujući Crkvu? Jesmo li poput Marije, Isusove majke, spremni bespridržajno se staviti u službu Božje volje (usp. Lk 1,18)? Ta je unutarnja raspoloživost veoma važna ako želimo reći Bogu: *Evo me, Gospodine, mene pošalji* (usp. Iz 6,8). I to ne apstraktno, nego u ovom času Crkve i povijesti.

Shvatiti što nam Bog govori u ovim vremenima pandemije predstavlja također izazov za poslanje Crkve. Bolest, patnja, strah i izolacija stavljaju pred nas određena pitanja. Siromaštvo onih koji umiru sami, koji su napušteni, koji su ostali bez posla i primanja, beskućnika i onih koji nemaju što jesti tjeraju nas na razmišljanje. Prisiljeni držati fizički razmak i ostati u kući pozvani smo ponovno otkriti važnost društvenih odnosa kao i zajednički odnos s Bogom. Te okolnosti ne samo da ne bi smjele dovesti do toga da u nama porastu nepovjerenje i ravnodušnost nego bi nas trebale navesti da posvećujemo još veću pažnju našem odnosu prema drugima. A po molitvi, kojom Bog dotiče i pokreće naša srca, postajemo otvoreni za potrebe naše braće i sestara za ljubavlju, za dostojanstvom i slobodom i ona u nama budi odgovornost za sav stvoreni svijet. Nemogućnost da se kao Crkva okupljamo na slavlju euharistije dovela nas je u situaciju da smo dijelili iskustvo brojnih kršćanskih zajednica koje ne mogu svake nedjelje slaviti misu. U takvim okolnostima pitanje koje nam Bog postavlja glasi: *Koga da pošaljem?* i od nas očekuje velikodušan i uvjeren odgovor: *Evo me, mene pošalji!* Bog nastavlja tražiti koga da pošalje svijetu i narodima da svjedoči njegovu ljubav, njegovo spasenje od grijeha i smrti, njegovo oslobođenje od zla (usp. Mt 9,35-38; Lk 10,1-12).

Proslava Svjetskog dana misija ujedno nam pruža priliku još jednom potvrditi kako su molitva, promišljanje i materijalna pomoć prigode za djelatno sudjelovanje u Isusovu poslanju u njegovoj Crkvi. Svrha je ljubavi izražene u prilogima, koji se prikupljaju na liturgijskim

slavljenja na treću nedjelju u listopadu, poduprijeti misijski rad koji u moje ime obavljaju Papinska misijska djela kako bismo izišli ususret duhovnim i materijalnim potrebama narodâ i crkava u čitavome svijetu, za spas sviju.

Neka nas Presveta Marija, Zvijezda evangelizacije i Utjeha žalosnih, misijska učenica svoga Sina Isusa, nastavi zagovarati i biti nam na pomoć.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 31. svibnja 2020.,
Svetkovina Duhova

LIST DRUŽBE

Školske sestre franjevke Krista Kralja
Godina XXIV. Svibanj, 2020. Br. 1 (62)

Budimo znak nade i povjerenja i dok ovih dana proživljavamo tjeskobu i bojazan. Budite uvjereni da, učinimo li sa svoje strane najbolje što možemo, možemo doprinijeti ljudskoj zajednici da izađe iz sadašnje tame.

(CIVCSVA, Pismo posvećenim osobama, 16. ožujka 2020.)

Generalna kuća

Od listopada prošle godine sve do nedavno, život u Generalnoj kući tekao je uobičajenim ritmom uz sjednice, susrete, redovite provincijalne kapitule, kanonske vizitacije i sestrinske pohode provincijama u kojima su bile angažirane vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović i vrhovne savjetnice.

Kao zajednica, pak, živjele smo vrlo intenzivno ovaj period jer je bio obilježen bolešću i smrću naše drage s. Roze Potočnik. Već dugi niz godina s. Roza je bila članica zajednice u Generalnoj kući, i dok su se druge sestre izmjenjivale po završetku mandata, ona je ostajala kao nosivi stup kuće. Bila je najstarija u zajednici i od nje smo zadnjih mjeseci puno naučile, kako prihvaćati vlastitu krhkost u starosti, prepustiti se njezi drugih, ispuštati iz ruku sve i zadržati samo ono bitno. Divile smo se njezinoj dubokoj vjeri i potpunom predanju Bogu u trenucima patnje dok je do zadnjega daha ponavljala ime Isusovo i zazivala na materinjem jeziku *Marija Pomagaj*.

Mnoge sestre iz naše Družbe, prolazeći kroz Generalnu kuću, prije u Rimu i kasnije u Grottaferrati, posebno one koje su bile u Vrhovnoj upravi ili su dolazile na studij, upoznale su s. Rozu. Mnoge od njih nose lijepa sjećanja na trenutke provedene s njom u vrtu ili na

rekreaciji koju je ona animirala pjesmom uz zvuk gitare, ili tek na njezin vedar duh i lice ozareno osmijehom s kojim je susretala druge.

Sestra Roza (Ivanka) Potočnik rođena je u Koprivni (Slovenija) 29. kolovoza 1935. godine u brojnoj obitelji. Otac Janez Potočnik i majka Elizabeta r. Klemenšek odgojili su svoju djecu u pravom kršćanskom duhu, učeći ih ljubavi prema bližnjemu i solidarnosti prema potrebitima. Ivanka je u obitelji primila prvi vjerski odgoj i već kao mala gajila je u duši želju da se posveti Bogu u redovničkom životu. Nakon što je završila osnovnu školu, izrazila je želju da postane redovnica i pohađa domaćinski tečaj u Št. Rupertu, u Austriji, kod Školskih sestara franjevki o kojima je čula. S dopuštanjem roditelja upisala se u školu u Št. Rupertu te kasnije, po završetku tečaja, 10. siječnja 1956. ušla u kandidaturu Školskih sestara franjevki Krista Kralja u Št. Rupertu. Nakon postulature poslana je u Rim, a 8. rujna 1957. u Grottaferrati je započela novicijat dobivši redovničko ime s. Roza. Dana 9. rujna 1958. u Generalnoj kući u Rimu položila je prve zavjete, a nakon pet godina i doživotne.

Najveći dio svoga redovničkog života s. Roza je provela u zajednici na Farnesini u Rimu gdje je s puno ljubavi vodila brigu o vrtu. Kad se 2004. godine Vrhovna uprava preselila u Grottaferratu, i s. Roza je premještena te je nastavila voditi brigu o vrtu nove Generalne kuće. Unatoč nebrojenim borovim iglicama koje su opadale sa svakom kišom i svakim vjetrom, neumorno je uređivala vrt u svim godišnjim dobima i radovala se gledajući svaku pojedinu biljku, koju je brižno uzgajala, kako raste i cvjeta. Jednostavnost, poslušnost, molitva, marljivost i ustrajnost u poslu te bezuvjetna ljubav prema stvorenjima bile su odlike koje su krasile život s. Roze.

Malo po malo, osjećala je kako ju snaga napušta i zbog toga je puno trpjela. Kao i cvijeće u kasnu jesen, tako je i s. Roza pred kraj prošle godine počela slabiti, prigibati se, dogorijevati i postajati sve šutljivija. Od nove godine njezina bolest je vrlo brzo napredovala tako da se iz dana u dan njezino zdravlje pogoršavalo. Jačala je, pak, njezina molitva i prikazivanje patnje *za svećenike i dobra i sveta zvanja*, za našu Družbu, za sve bolesne i one koji trpe. S velikom pobožnošću primala je svetu pričest i sakrament bolesničkog pomazanja.

Preminula je u Gospodinu u osvit dana 19. veljače 2020. u bolnici u Frascatiju u dobi od 84 godine i 62 godine u Družbi.

Sprovodni obredi i ispraćaj naše drage s. Roze bili su 21. veljače 2020. u kapeli Generalne kuće. Na svečanom euharistijskom slavlju koje je predslavio župnik vlč. Claudio Cirulli, a suslavili vlč. Franc Mihelčič, rektor Papinskog slovenskog zavoda, i vlč. Hubert Wieder,

kapelan naše zajednice, sudjelovale su sestre iz zajednica Rimske regije s regionalnom predstojnicom s. Maristellom Palac, nekoliko sestara koje su došle iz Austrije zajedno s provincijskom predstojnicom s. Ambrozijom Potočnik, rođenom sestrom pokojne s. Roze, te njezina braća i rodbina koji su došli iz Slovenije. Bile su nazočne i sestre iz drugih redovničkih zajednica, prijatelji i poznanici. Njezino tijelo počiva u grobnici naše redovničke obitelji na groblju Prima Porta (Rim), zajedno s drugim pokojnim sestrama Rimske regije.

Ohrabrena Gospodinovim obećanjem: *Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će; i tko god živi i vjeruje u me, neće umrijeti nikada* (Iv 11, 25-26), s. Roza je napustila ovaj svijet i vrt koji je toliko voljela i prešla prag Očeve kuće. Neka uživa život i radost u vječnome vrtu! Počivala u miru.

s. Samuela Klaić

Mariborska provincija

Dok je u Provinciji još odjekivao eho Jubilarne godine, za zahvalnošću smo usmjerile svoj pogled prema putu i događanjima koja su bila pred nama. U nedjelju spomendana Blažene Djevice Marije od Krunice, s. Martina Štemberger je u svojoj rodnoj župi položila doživotne zavjete. Netom poslije ovoga radosnog događaja počela je bliža priprava za Provincijalni kapitul.

Redoviti provincijalni kapitul, slavljen od 24. do 31. listopada u Domu Majke Margarite u Repnjama pod geslom *Gdje je L (l)jubav, tamo je pogled*, bio je milosno vrijeme djelovanja Duha Svetoga.

Sestre kapitularki, kao i druge sestre koje su ih pratile molitvom, osjetile su snažnu sestrinsku povezanost. Trogodišnja duhovna obnova Provincije, tijekom koje smo se odlučile gledati sebe i sestre Božjim pogledom ljubavi i milosrđa, već je donijela plodove te nas i dalje potiče da u tome ustrajemo. Zahvalne smo sestrama iz prethodne Provincijalne uprave za njihovo velikodušno služenje. S velikom otvorenosti primile smo novu provincijalnu predstojnicu

s. Veroniku Verbič i savjetnice s. Angelu Zanjkovič, s. Poloncu Majcenovič, s. Tinu Dajčer i s. Bernardu Gostečnik.

Provincijalna predstojnica je sa svojim Vijećem ubrzo imenovala sestre za pomoćne službe i članice različitih povjerenstava koje su odmah započele s obavljanjem dužnosti. Sestre iz Povjerenstva za pastoral zvanja organizirale su u Domu Majke Margarite u Repnjama duhovne obnove za mlade u došašću i korizmi. Radost nam je susretati mlade koji odgovorno promišljaju o svojem životu i posvećuju svoje vrijeme tome da bi osluhnuti što od njih traži Gospodin. I u vremenu kada opada broj duhovnih zvanja, ima mladih koji ozbiljno promišljaju o tome da pođu tim putem.

Novo Povjerenstvo za pastoral pripremiло je prvi susret pastoralne skupine. Sestre su razmijenile iskustva svoga pastoralnog djelovanja, promišljale o novoj evangelizaciji i poticajima Apostolske pobudnice *Radost evanđelja* te planirale svoje aktivnosti među kojima su i već tradicionalni domaćinski tečajevi za djevojke.

Koncem siječnja u Gorici (Italija) je održan susret Provincijalnih uprava Tršćanske i Mariborske provincije s vrhovnom predstojnicom s. Klarom Šimunović i vrhovnom zamjenicom s. Vidom Tomažič u vidu procesa pridruživanja Tršćanske provincije Mariborskoj provinciji. Zajedno su promišljale o tome kako je došlo do te odluke i što se njome želi postići: da u otvorenosti duha, srca i pameti sestre žive vedrije svoju posvećenost u zajedništvu s Bogom i plodnijoj međusobnoj povezanosti i svjedočenju. Razgovarale su o tome kako doživljavaju pridruživanje provincija, o pozitivnim izazovima ali i o bojaznima. Razmijenile su stajališta o tome što je najdragocjenije u provincijama, o odricanjima i nužnim koracima koje svaka provincija treba učiniti te o nekim skorim zajedničkim susretima.

U otvorenosti za učenje kako bolje međusobno komunicirati, sestre su u velikom broju sudjelovale na seminaru *Dijalog u zajednici* koji je održan 29. siječnja u Repnjama i 29. veljače u Mariboru. Na seminaru je voditeljica s. Mojca Šimenc, KMP, naglasila važnost međusobnog poštovanja i povjerenja. Potakla je sudionice da promisle o tome kakvim riječima se obraćaju sestrama, jer ružna riječ ranjava, dok ona lijepa liječi i donosi blagoslov. Susret se odvijao u vedrom ozračju u kojemu se mogla osjetiti spremnost sestara da sagledaju situaciju iz perspektive drugoga, što je uvjet za dobar dijalog.

S ciljem snažnije i dublje povezanosti triju provincija slovenskog govornog područja, na susretu kućnih predstojnica s Provincijalnom upravom, 7. ožujka u Repnjama, sudjelovale su i sestre Austrijske provincije, dok sestre Tršćanske provincije nisu mogle sudjelovati

zbog mjera sprečavanja širenja zaraze korona virusom. Na susretu je bila nazočna i vrhovna zamjenica s. Vida Tomažič. Često se služba kućne predstojnice doživljava kao veliko breme. Zbog toga je prijedodnevni dio susreta imao za cilj ohrabriti sestre i pomoći im da svoju službu prepoznaju kao dar koji im je Gospodin povjerio za dobro njihovo i cijele zajednice. U popodnevnom dijelu susreta bio je govor o ekonomskim pitanjima.

U proteklom razdoblju u našoj Provinciji četiri sestre su se preselile u vječnost. Blažena Djeвица Marija od Krunice otpratila je u vječni život s. Rozariju Pečjak u njezinoj 97. godini života i 66. godini redovništva. Na blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, nakon teške bolesti, preminula je s. Ivanka Tadina u dobi od 62 godine i 21 godine redovničkog života. Pokopana je na vodičkom groblju blizu Repnja. Na Dan posvećenoga života Gospodin je podario vječni mir s. Amaliji Kuri (sestri pokojne s. Aleksandre, nekadašnje vrhovne zamjenice) koja je u zajednici na Brezjama dugo godina bolovala nepokretna i svoje patnje pridruživala patnjama Kristovim. Imala je 65 godina, u Družbi je bila 45 godina. Ista zajednica je 8. veljače dobila još jednu zagovornicu kod Boga, s. Saviju Lesjak, koja je imala 94 godine i 63 godine je bila članica naše redovničke ustanove. Gospodin neka im obilno uzvratiti za sve što su dale zajednici, Crkvi i svijetu.

Kao i drugdje po svijetu, i u našoj zemlji i u našim zajednicama život se jako promijenio. U prvoj polovici ožujka biskupi Slovenske biskupske konferencije uveli su izvanredne mjere s ciljem sprečavanja širenja korona virusa. Stoga se i mi zadržavamo u svojim zajednicama, izmjenjujemo se u molitvi pred Presvetim Sakramentom i pratimo svetu misu preko televizije. Putem suvremenih sredstava komunikacije učvršćujemo sestrinsku povezanost među nama i sa sestrama drugih zajednica i provincija. Na isti način smo, kroz slušanje i razgovor, dostupne ljudima u potrebi. S nadom i povjerenjem u Gospodina gledamo prema budućnosti.

s. Martina Štemberger

Splitska provincija

U vrijeme javljanja za List Družbe sve nas *ujedinjuje* opasnost od koronavirusa, ali i rast u svijesti kako je čovjek malen i nemoćan pred tako sićušnim i nevidljivim neprijateljem koji u svijetu odnosi veliki broj žrtava. Ne preostaje nam drugo doli još više tražiti oslonac u Bogu, zastati i preispitati se što je to najvažnije u osobnom i zajedničkom životu, životu Provincije, Družbe, Crkve, svijeta.

Nevidljivi virus nas je zaustavio, poremetio uhodane aktivnosti. Vratio nas u naše kuće i učinio da više budemo zajedno, osigurao nam više vremena za molitvu. Teško nam je palo da u našim crkvama i kapelama nemamo zajedničku euharistiju i da je *uživo* pratimo preko TV ili Interneta.

Pitamo se koliko će ovo trajati, koje će posljedice biti, hoćemo li iz ove situacije izići duhovno snažnije, osviještenije, više predane u Božje ruke, više otvorene jedna drugoj, gorljivije u apostolatu? Cijelu situaciju izručujemo Bogu moleći ga da dade snagu oboljelima, onima koji se za njih brinu te da nas oslobodi od svakoga zla.

U tijeku je kanonska vizitacija vrhovne predstojnice našoj Provinciji. Sestra Klara je pohod započela 25. veljače i neizvjesno je hoće li ga obaviti do kraja. Ograničenost kretanja zbog opasnosti od pandemije spriječila ju je da slijedi plan pohoda. Uz opasnost od koronavirusa, grad Zagreb i okolicu u nedjeljno jutro 22. ožujka zahvatio je snažan potres koji je prouzrokovao velike materijalne štete na sakralnim, kulturnim i stambenim objektima. Hvala Bogu, sestre naših triju provincija prošle su bez većih materijalnih šteta. Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović se na svetkovinu Blagovijesti iz Zagreba vratila u provincijsko središte. Tako smo preko nje na neki način više povezane s Družbom jer nas izvještava o stanju sestara u drugim provincijama.

Sukladno Provincijskom planu *Poslane svijetu*, ove godine realiziramo projekt *Dođi i vidi*. Želimo kao zajednica osvijestiti, neovisno o životnoj dobi, poslanje koje trebamo izvršiti svjedočeći radost življenja redovničkoga poziva. U vezi s time održane su duhovne obnove za mlade i starije, posjeti župama, a nažalost, neki su susreti otkazani zbog novonastale okolnosti povezane s koronavirusom. Povodom Svjetskog dana misija u listopadu 2019. godine, sestre misionarke koje su boravile u Hrvatskoj, pohodile su neke župe te vjernicima svjedočile o misionarskom pozivu.

Kako bismo mudro koristile suvremena sredstva komunikacije za posredovanje kršćanskih vrednota, a u vidu cjeloživotnog učenja, organizirale smo od 8. do 10. studenoga 2019. u Zagrebu seminar o temi "Mogućnosti i izazovi komunikacije u digitalnom okruženju".

Sudjelovale su sestre iz Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske i Splitske provincije. Voditelji su bili profesori s Odjela za komunikologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta koji su nas obogatili važnim saznanjima za evangelizaciju preko interneta - *Areopaga* današnjice.

Na spomendan utemeljenja Provincije, 18. studenoga 2019. godine, započele smo trogodišnju pripravu za proslavu 100. obljetnice njezina ustanovljenja. Toga je dana u tri veće zajednice u Provinciji (Split-Lovret, Zagreb-Jordanovac i Zadar-Arbanasi) bilo cjelodnevno klanjanje pred Presvetim Sakramentom, a u ostalim zajednicama ura klanjanja. Sestre u Misiji u DR Kongu imale su u sve četiri zajednice cjelodnevno klanjanje 16. studenoga. Svakog 18. u mjesecu molimo za Provinciju molitvu sv. Franje *Svemogućí, vječni, pravedni i milosrdni Bože*. Znakovito je da se upravo 18. studenoga preselila u vječnost naša s. Serafika Balajić, koja je obnašajući u Provinciji odgovorne službe odgojiteljice, provincijske predstojnice i ekonome, svojom nadarenošću, hrabrošću i odlučnošću mnogo pridonijela duhovnom i materijalnom napretku Provincije. Nadamo se da nas prati iz neba, kao i nedavno preminula s. Zvezdana Bajan i druge naše pokojne sestre.

Tijekom ove godine pripremamo se za proslavu 100. obljetnice djelovanja sestara u Sinju gdje su započele s radom 18. studenoga 1920. godine. Kanimo obljetnicu proslaviti 15. studenoga 2020. godine u međusobnom zajedništvu i zahvalnosti Bogu za sve ono što je učinio preko skromnih, poniznih i marnih sestara u Sinjskom kraju pod okriljem Čudotvorne Gospe Sinjske, kojoj su se vazda pobožno utjecale.

s. Karolina Bašić

Misija u Demokratskoj Republici Kongu

U ozračju Uskrsa obilježenog pandemijom, koja je promijenila živote i životne programe, želimo podijeliti s vama nešto od proživljenoga u našim zajednicama.

Proslava Jubileja Družbe koja je, kalendarski gledano „daleko iza nas“, prisutna je u nama u radosnoj svijesti pripadnosti Družbi Školskih sestara franjevka Krista Kralja.

Kad pripovijedamo o DR Kongu prva pomisao je na rat. Bogu zahvaljujemo što je kod nas, u Južnom Kivu, u posljednje vrijeme relativno mirna situacija. Nažalost, u Sjevernom Kivu, počevši od 2014. te sve do naših dana, dogodilo se mnogo nejasnih ali strašnih pokolja pučanstva. A uz ratne strahote ponovo se raširila zarazna bolest ebola koja je upravo u Božićno vrijeme paralizirala život u gradovima Butembu i Beni. Ni dugogodišnje pokolje ni ebolu nitko još ne može razumjeti: od kuda dolaze, tko manipulira stanovništvom i tko želi patnju i smrt jednostavnog čovjeka koji želi skromno živjeti u svom selu i obrađivati svoje polje. Iako je Bukavu pošteđen ovih nevolja, sve vrijeme osjećao se strah i neizvjesnost, posebno u vrijeme epidemije ebrole.

Na svim područjima apostolata radile smo na poboljšanju kvalitete rada te produbljivanju duhovne dimenzije. U tu svrhu organizirale smo tijekom došašća i korizme duhovne obnove za suradnike i sudionike naših apostolata.

Sestre s privremenim zavjetima su sudjelovale na susretima koje je organizirala Nadbiskupija a naša zajednica je upriličila dva seminara u vidu produbljivanja svijesti o osobnom identitetu te boljem poznavanju karizme Družbe.

U vidu jačanja zajedništva u mjesecu veljači imale smo susret sestara iz sve četiri zajednice. Susret su animirale sestre iz zajednice Nyantende u kojoj se susret odvijao. Bila je radost i obogaćenje naći se zajedno, zajedno razmišljati i dijeliti iskustvo što to znači *biti* Školska sestra franjevka Krista Kralja.

Život je tekao svojim uhodanim tijekom sve do 19. ožujka 2020. kada su za cijelu državu proglašene mjere u vidu suzbijanja pandemije Covid-19. Sve obrazovne institucije su zaustavile svoj rad. Slavljenje liturgije na župama s vjernicama je ukinuto. Još uvijek dobro pošteđene, jer nije bilo širenja pandemije, našle smo se u ritmu cijelog svijeta. Bogu hvala, do sada se širenje nije povećalo te je kod nas u Bukavuu u našim samostanskim kapelicama ostala mogućnost slavljenja mise. Bila je to velika milost, posebno u svetim danima Velikoga tjedna i Uskrsa kada smo usrdno molile za cijeli svijet, Papu, Crkvu, Družbu, za sestre Mostarske provincije u Međugorju koje su izravno pogođene pandemijom.

Krajem mjeseca ožujka sudjelovale smo u velikom broju na predviđenim duhovnim vježbama u Luhwinji. Duhovno okrijepljene sestre su prenijele hrabrost i radost nade u svoje zajednice. Kreativnost se probudila u svima tražeći kako što kvalitetnije i konstruktivnije živjeti izolaciju i nemogućnost održavanja apostolata. Nastojimo se držati preventivnih mjera. Ostaje nam nada u milosrđe Božje koje je jače od svega.

s. Samuela Šimunović

Tršćanska provincija

Po završetku proslave Jubilarne godine Družbe, okrijepljene poukama i primjerom ljubavi naše utemeljiteljice Majke Margarite, radosno smo započele novu školsku godinu. Djeca i studentice donijeli su nam puno veselja i poleta. Neke sestre su bile više zauzete aktivnostima s njima pripremajući ih za sakramente ili vježbajući pjesme za nedjeljne mise u župi.

Nadbiskup mons. Giampaolo Crepaldi je 19. listopada, tijekom svoga pastoralnog pohoda Župi sv. Ivana u Trstu, obišao našu zajednicu u provincijalnoj kući. Osjetile smo njegovu očinsku brigu i dobrotu. Nakon molitve Majci Božjoj, pozdrava i kratkog govora provincijalne predstojnice s. Andreje Kete o stanju Provincije i djelovanju sestara u Tršćanskoj biskupiji, nadbiskup nam je uputio riječi ohrabrenja i zadržao se s nama u srdačnom razgovoru. Kasnije se u našem domu za starije susreo s gospođama i molio s njima krunicu. Bio je zadivljen njihovom dubokom vjerom s kojom nose poteškoće starosti i bolesti, međusobno se prihvaćaju i pomažu. Na kraju nam je podijelio svoj blagoslov i svakoj darovao krunicu.

U Zavodu sv. Obitelji u Gorici sestre su u došašću pozvale starije slovenske vjernike na duhovnu obnovu i pripremu za Božić. Imali su priliku pristupiti sakramentu ispovijedi, a tijekom mise također i primiti sakrament bolesničkog pomazanja. Poslije mise su se rado zadržali u bratskom susretu uz zakusku.

Dana 27. siječnja 2020. u Gorici se odvijao susret Provincijskih uprava Tršćanske i Mari-borske provincije s vrhovnom predstojnicom s. Klarom Šimunović i vrhovnom zamjenicom s. Vidom Tomažič s ciljem započinjanja pregovora u procesu pridruživanja Tršćanske

provincije Mariborskoj provinciji. Za to smo, u svojoj nemoći, uputile molbu Mariborskoj provinciji koja je odgovorila s velikom otvorenosti i velikodušnošću.

Na početku korizme stigla je vijest da se opasni korona virus proširio i u našoj regiji Furlaniji-Juljskoj krajini. Škole su zatvorene, djeca su ostala kod kuće najprije jedan tjedan, a kasnije na neodređeno vrijeme. S njihovim roditeljima smo u telefonskom kontaktu, posebno s roditeljima djece koja se pripremaju za sakramente. Sestre koje njeguju starije gospođe su preopterećene poslom jer neki naši djelatnici ne mogu dolaziti na posao. Gospođama, pak, jako nedostaju posjete njihove rodbine. Prate vijesti na televiziji, puno mole i nadaju se, kao i svi mi, da će ova izvanredna situacija brzo proći.

Mi sestre zadržavamo se u kući i pridržavamo se mjera ograničenosti kretanja, stoga izlazimo samo radi nabavke hrane i lijekova. Naš dnevni red je isto prilagođen sadašnjim uvjetima. Nakon razmatranja i jutarnje molitve pratimo svetu misu koju u kapeli Doma sv. Marte slavi papa Franjo. Više vremena posvećujemo osobnoj i zajedničkoj molitvi, moleći za sve bolesne i umiruće te za liječnike, medicinsko osoblje i volontere. U vremenu pandemije još smo više povezane sa sestrama u Egiptu. U Kairu je u domu za studentice ostalo nekoliko studentica iz drugih zemalja koje se zbog pooštrenih mjera nisu mogle vratiti u svoju domovinu. Sestre u Aleksandriji brinu za štice u domu za starije gospođe.

Molimo Gospodina da nam po svome milosrđu udijeli potrebne milosti i pomoći kako bismo mogle izdržati i ove kušnje.

s. Andreja Kete

Lemontska provincija

Život u Provinciji Sv. Franje Asiškog u Lemontu nastavlja svoj tijek kroz čitav niz raznolikih aktivnosti.

Najvažniji događaj u zadnjih nekoliko mjeseci bila je kanonska vizitacija vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović i njezine zamjenice s. Vide Tomažič, koja se odvijala od 21. studenog do 11. prosinca. Sestre su imale priliku susresti i mnoge naše pridružene članove koji su bili s nama na večeri dobrodošlice na svetkovinu Krista Kralja. Dani koje su s. Klara

i s. Vida provele s nama bili su ispunjeni službenim susretima: zajedno sa s. Patricijom susrele su se s nadbiskupom kardinalom Blaseom J. Cupichem, puno su vremena provele u pojedinačnim susretima sa sestrama, pregledavanju dokumentacije, kao i u susretima s Provincijalnom upravom, kućnim predstojnicama, svim sestrama Provincije te brojnim susretima sa s. Patricijom.

Osim toga, imale su prigodu i za neke opuštene trenutke i društvene aktivnosti. Posjetile su nacionalno svetište i muzej sv. Terezije *Maleni cvijet*, sudjelovale na misi i večeri u Slovenskoj misiji koja se nalazi pokraj našeg imanja. Proslavile su sa sestrama američki Dan zahvalnosti i bile na božićnoj večeri koju su, puno prije samoga Božića, pripremili naši dobri susjedi, vlasnici golfskih terena *Cog Hill*.

Tijek vizitacije se neočekivano promijenio kada je s. Vida primila vijest o smrti njenog oca. Otputovala je natrag u Sloveniju kako bi bila s majkom i prisustvovala pogrebu, a s. Klara je dovršila vizitaciju uz pomoć sestara iz Lemonta koje su joj pomogle kao prevoditeljice. Sestru Vidu smo pratile molitvama i bilo nam je žao što nismo mogle više uživati u njenom društvu i bolje je upoznati. Sestra Klara je ostala s nama do 11. prosinca.

Kako bi se usredotočile na preustroj, održale smo nekoliko uspješnih susreta na razini Provincije, uključujući i Izvanredni provincijalni kapitul, na kojima smo raspravljale o našim nadama i strahovima, brigama i mogućnostima preustroja. Tijekom boravka s nama, s. Klara je također govorila o stvarnosti preustroja izrazivši iskrenu brigu za budućnost naše Provincije. I nadalje planiramo ostvarivati naše susrete i tražiti profesionalne savjete i pomoć od drugih koji su već prošli kroz sličan proces. Kao i do sada, nastojimo da to bude proces lišen prepirki i neslaganja, proces ispunjen nadom i novim mogućnostima.

Život dvadeset i devet sestara naše Provincije, od kojih većina živi ovdje na našem brežuljku u Lemontu, osim s. Jimene koja se nalazi u Generalnoj kući te s. Marjorie i s. Maryann koje žive u obližnjoj župi u Napervilleu, se svakodnevno isprepliće.

Na našem brežuljku vrlo je živa komunikacija između zajednice u samostanu i zajednice u domu za starije *Alvernia Manor* kroz razmjenu pošte i provincijskih dokumenata, putem posjeta i susreta te nedjeljne mise. Također, zajedno slavimo blagdane, okupljamo se u posebnim prigodama i na nedjeljne duhovne obnove tijekom cijele godine. Molitvene nakane koje svakoga tjedna dobivaju sve sestre čine nas povezanim u molitvi za potrebe Družbe, obitelji, prijatelja i dobročinitelja. Sve sestre redovito primaju *Obavijesti* putem kojih bivaju upoznate s događanjima u Provinciji. Nekoliko sestara svakodnevno je uključeno u pastoral izvan našega samostana, ali svaku večer se vraćaju u zajednicu. Sestra Jimene je u kontaktu sa sestrama i prima naše obavijesti, dokumente, molitvene nakane i dr., te je na taj način uključena u našu svakodnevnicu. Sudjelovala je, također, putem Skypa i na našem Izvanrednom provincijalnom kapitolu.

Kao zajednica, poznajemo obitelji naših sestara, osobito one koji žive blizu Lemonta i koji su nas godinama posjećivali. Nakon nekoliko padova i boravka u rehabilitacijskom centru, 28. veljače preminula je majka s. Maryann Dosen. Nekoliko sestara bilo je 4. ožujka na njezinom sprovodu kao i na molitvi večer prije. Trenutno imamo živuće samo još jednu majku i jednog oca od naših sestara koji stanuju blizu Lemonta i za koje osjećamo kao da pripadaju svima nama.

Svima nama zajednička je ljubav prema misijama, iako poput sv. Terezije, *Malenog cvijeta*, nikad nećemo služiti u misijskim zemljama. Na različite načine podupiremo misijske projekte

ovdje i u inozemstvu, pomažući misijske organizacije preko naših novčanih donacija, doniranja odjeće i drugih stvari Društvu sv. Vinka Paulskog, skupljajući sredstva za naše pridružene članove Johna i Kathy Hellwig koji ih dostavljaju indijanskim rezervatima na zapadu zemlje te stavljajući novac u kasicu prasicu u našoj blagovaonici za naše sestre u Africi.

Iako podupiremo obje misije naših sestara, u Demokratskoj Republici Kongu i u Ugandi, ove godine smo se posebno trudile kako bismo pomogle sestrama u Ugandi tijekom njihove prve godine misionarske službe.

Margaret Langer, žena koja svake godine odlazi u Ugandu djelujući kao misionarka, došla je k nama 28. veljače kako bi preuzela pošiljku koju će uručiti našim sestrama u Rwentobu. Zahvalne smo gđi. Margaret na njezinoj spremnosti da bude naš kontakt i radosne što smo mogle po njoj poslati sestrama pismo i uskrсне čestitke kao i novčanu donaciju. Vjerujemo da vrijedi izreka “gdje je jedna od nas, sve smo tu”, te se tako sve mi osjećamo kao prave misionarke.

Dok nastavljamo živjeti svaki dan obavljajući različite poslove u skladu s onim što nam je moguće činiti u vrijeme pandemije, molimo za zdravlje svih ljudi, za snagu i nadu da bismo mogli nastaviti služiti i brinuti se s ljubavlju jedni za druge. U molitvi smo povezane sa svim našim sestrama i ljudima cijelog svijeta.

s. Kathleen Vugrinovich

Mostarska provincija

Kao da su danas prestala biti važna sva dojučerašnja zbivanja u Provinciji. I kao da bi izdvajanje događaja, koji su inače važni i kojima se radujemo, umanjili ozbiljnost sadašnjega trenutka. Ah, ta strašna riječ koja nam svednevice odzvanja u ušima, u ponašanju – COVID-19. Pandemija koronavirusa. Mučni prizori i nesagledive posljedice.

Nažalost, i naša Provincija s ostatkom svijeta proživljava tu „zlu kob“. Koronavirus se nemilosrdno ušuljao u samostan Rana sv. Franje u Međugorju u kojemu žive 22 sestre i duhovnik sestara fra Tomislav Pervan. Zbog nemogućnosti povratka u Italiju u zajednici se zatekla i vrhovna savjetnica s. Lidija Glavaš.

Pa ipak. Harale su i dosad svijetom razne pošasti. Bilo je života i prije „korone“ i bit će ga opet, ako Bog da. I sestre su tijekom svoje 120-godišnje prisutnosti u Hercegovini prolazile kroz mnoge kušnje i nevolje: kroz razne epidemije, ratove, zatvore, često i bez krova i kruha. Ali u teškim vremenima Ljubav ih je Kristova još više poticala na izgradnju zajednice, međusobno prihvaćanje i darivanje u iskrenoj i uzajamnoj ljubavi (usp. *Konstitucije*, 39). Potiče ih i danas. I ni u jednom trenutku nisu dovele u pitanje svoje predanje, svoju vjeru u Božju ljubav, Providnost... Ne dovode je ni danas. Žive svoju korizmu i prate svoga Učitelja na Kalvariju ispovijedajući čvrsto svoju vjeru u *uskrснуće i život vječni*.

Suočene s poteškoćama i neizvjesnosti u okolnostima koje proživljava naša Provincija, primile smo toliko izraza suosjećanja, potpore i povezanosti u molitvi, što nas ohrabruje i očituje sestrinsko zajedništvo svih sestara Družbe. Osobito smo zahvalne vrhovnoj predstojnici s. Klari Šimunović za pisanu riječ i blizinu, za sve poticaje i savjete za postupanje u novonastaloj situaciji.

Nakon zatvaranja *Godine jubileja* prošle godine, radovale smo se kad su naše dvije novakinje položile prve redovničke zavjete, a petnaest sestara juniorki obnovilo privremene zavjete. Nakon toga su u kuću odgoja u Bijelome Polju došle dvije nove kandidatice. Početkom veljače ove godine, o *Danu posvećenoga života*, dvije postulantice započele su godinu novicijata, a jedna je kandidatice primljena u postulaturu.

Ostvareni su svi susreti provincijske predstojnice s. Zdenke Kozina sa skupinama sestara po apostolatu. Susret sa sestrama vjeroučiteljicama, voditeljicama crkvenih zborova i sestrama koje rade u školi održan je u samostanu Svete Obitelji u Mostaru, sa sestrama koje djeluju u zdravstvu, socijalnoj službi i predškolskom odgoju u Kući Božanskoga milosrđa u Bukovici, a sa sestrama koje djeluju u kućnoj radinosti, domaćinstvu i sakristiji u samostanu Imena Isusova u Ljubuškom. Susret Provincijske predstojnice s kućnim predstojnicama održan je u samostanu Rana sv. Franje u Međugorju.

I program trajnoga odgoja odvijao se prema predviđenom planu sve dosad. Održana su četiri turnusa duhovnih vježbi koje ove godine za temu imaju poticaj sv. Franje: „Imati duha Gospodnjega i Njegovo sveto djelovanje“ (PPr 10, 8). Nakon provincijskog hodočašća, koje se svake godine organizira u listopadu u Gospinom svetištu na Širokom Brijegu, a koje je ujedno i prva duhovna obnova za sve sestre Provincije, mjesečne duhovne obnove održane su redovito od studenoga do veljače po našim provincijskim središtima. Zbog zabrane kretanja u svrhu sprječavanja širenja pandemije odgođen je u ožujku liturgijski seminar za sve sestre Provincije. Prekinut je također i kanonski pohod Provincijske predstojnice sestrama koji je započela 7. veljače.

Iz tiska je izišla knjiga „Smješnice. Male priče o nama“ o kojoj smo pisale u prilogu prethodnog Lista Družbe. Priredila ju je s. Natalija Palac, a sadrži 216 podnaslova, malih priča o nama, kako stoji i u naslovu knjige, smiješnih (ne)zgodâ naših sestara, koje su se, unatoč svemu, znale radovati životu.

Duboko vjerujemo da će i nama „ova malenkost naše časovite nevolje“ donijeti obilate plodove. Pa i „ako se razruši naš zemaljski dom“, svoja smo srca povjerali Onome koji je moćan sve okrenuti na dobro onima koji ga ljube.

s. Magdalena Šarić

Argentinsko-urugvajska provincija

U mjesecu listopadu 2019. godine slavili smo svetu misu zahvale povodom zlatnog jubileja redovničkog života naše s. Gregorije Susnik, zahvalne Bogu za njen predan i ispunjen život u služenju Njemu. Nakon mise uslijedio je ručak, a cijeli dan, u kojemu smo se spominjali Gospodinove vjernosti, bio je prožet sestrinskom blizinom, radošću i mirom.

Od 10. do 15. listopada slavljen je Redoviti provincijalni kapitul kojim je predsjedala vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Kapitul smo proživjele u molitvenom ozračju i promišljanju nad stvarnošću naše Provincije, pokušavajući odgovoriti na Božji poziv, na potrebe naših zajednica i apostolskog djelovanja. Također je izabrana i nova Provincijalna uprava.

U provincijalnoj kući od 25. siječnja do 1. veljače održane su duhovne vježbe na temu „Stvoreni smo za zajedništvo s Trojstvom...i s braćom“, a predvodio ih je o. John Brito, Misionar Presvetoga Srca Isusova i Marijina. Tijekom osam dana duhovnik nam je pomogao produbiti osobnu molitvu, preispitati i učvrstiti svoj poziv i življenje karizme. Suočene s novim izazovima koje stvarnost stavlja pred nas u Družbi, u našim zajednicama i u Crkvi, promišljale smo o našem zalaganju u evangelizaciji danas te kako biti svjedoci Božje ljubavi u današnjem izazovnom društvu. Bili su to vrlo intenzivni dani obilježeni otvorenošću srca preobilnoj Božjoj milosti. Na kraju smo obnovile zavjete i svoje posvećenje Bogu vjernome koji nas svaki dan poziva da mu se potpuno predamo.

Istoga dana, 1. veljače, s. Sonia Díaz, juniorka, obnovila je svoje predanje Bogu u našoj redovničkoj obitelji obnovivši svoje privremene zavjete.

Od 2. do 3. veljače odvijao se susret kućnih predstojnica tijekom kojega su s. Alejandra Barrera i s. Sonia Díaz podijelile s nama svoje iskustvo sudjelovanja u proslavi Jubileja Družbe: "Bilo je to kao novi dah života, kao simfonija boja i jezika koji sačinjavaju istinsko zajedništvo i znak su Božje vjernosti u vremenu: jučer, danas i uvijek", izjavile su sestre.

U četvrtak, 20. veljače, sestre zajednice iz San Lorenza su se priključile internacionalnom događaju *Mater Fatima*. Jedan sat smo provele u euharistijskom klanjanju nakon čega smo molile krunicu ujedinjene s cijelim svijetom i našom Majkom, moleći za mir, za obitelji, za prestanak vršenja pobačaja, za svećenike. Trebale smo osigurati i dodatna mjesta u našoj kapeli koja je zbog prisutnosti velikog broja osoba bila dupkom puna. Iskusili smo obilje blagoslova za cijelo čovječanstvo. Nakon molitve imali smo milost slaviti svetu misu. Iako je cijeli susret trajao više od dva i pol sata, svi su ostali u dubokoj molitvi i klanjanju. Na odlasku su izrazili radost koju su iskusili i zahvalnost zbog toga Bogu, Blaženoj Djevici Mariji i sestrama koje su ih pozvale.

Pod geslom „Klara i Franjo žive u tebi“ od 22. do 25. veljače održan je prvi nacionalni susret franjevačke mladeži u gradu Mar del Plata. S velikom radošću želimo podijeliti s vama da su na susretu sudjelovali četvero mladih i jedna nastavnica iz naše škole Svete Ruže Viterbske u pratnji s. Angélice Medina. Susret je bio vrlo dobro organiziran, s različitim aktivnostima: snažni trenuci molitve i kontemplacije nad životom sv. Franje, evangelizacijska aktivnost, klanjanje tijekom noći, trenuci u kojima se zajedno sa svim stvorenjima slavilo Gospodina. Mladi su se vratili ispunjeni snažnim poletom i s dobrim idejama koje će primijeniti u

radu sa svojim vršnjacima tijekom godine.

Ovo vrijeme, u kojem nas pandemija virusa COVID-19 obavlja nesigurnošću i tjeskobom, ujedno je i vrijeme izolacije, karantene, razdoblje samoće za jedne i boli za druge. To je vrijeme promatranja vlastite nutrine, intenzivnije molitve i meditacije. Vrijeme kad se trebamo staviti u ruke Djevice Marije te, s njom, u ruke nebeskog Oca. Suočene s ovom neočekivanom patnjom za cijeli svijet, u svakoj našoj zajednici provodimo više vremena u molitvi i klanjanju, ujedinjujući naše glasove i uzdižući molitve k nebu zajedno s cijelim svijetom. Koristeći suvremena sredstva komunikacije, sudjelujemo na misama i molitvi krunice. Molimo Gospodara života, predajući se pouzdano njegovom milosrđu, da preobrazi zlo ove bolesti u utjehu i rast u vjeri, ljubavi i nadi. Teška su ovo vremena, vremena velikih križeva. Ne dopustimo da išta uništi našu nutarnju sigurnost i svijest da smo beskrajno ljubljene od Gospodina!

U vremenu karantene uzrokovane pandemijom, naša draga s. Lucia Yunis preselila se u kuću Nebeskoga Oca 20. ožujka nakon duge bolesti tijekom koje su se sestre s velikom ljubavlju brinule o njoj. Gajila je veliku ljubav prema Djevici Mariji, stoga molimo da je ona sada otprati u raj, gdje će moći vječno uživati slavu nebesku u punini radosti i mira.

s. Rosa Vega

Bosansko-hrvatska provincija

Svijest o krhkosti života i prolaznosti ovozemnih stvarnosti svi proživljavamo, a ovih zadnjih mjeseci na poseban način. Živimo u našem *danas* zahvaćenom pandemijom *koronavirusa*, a Zagreb i okolica 22. ožujak 2020. pogođeni su uz to i jakim potresom. Odjednom kao da je sve stalo. Život je paraliziran! Što nas još očekuje, neizvjesno je. Ako želimo biti sestre sv. Franje i Majke Margarite, u središtu svjetskih nemilih zbivanja u kojima se nalazimo nužno je obnoviti povjerenje u Boga živoga koji progovara i u tami svijeta. Zajedno i osobno kroz molitvu stječemo jasnoću pogleda i shvaćanja što nam je *danas* činiti. Povežimo se stoga molitvenom snagom zajedništva!

Bogu smo trajno zahvalne za sve događaje koje smo tijekom zadnjih mjeseci doživljavale. Donosimo vam neka provincijska zbivanja:

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Beču 6. listopada 2019. proslavljena je 50. obljetnica života i djelovanja naših sestara u toj Misiji. Na proslavi, uz pojedine sestre koje su djelovale ili djeluju u Beču, sudjelovala je i provincijska predstojnica s. Kata Karadža. Kroz proteklo razdoblje izmijenilo se puno sestara koje su ostavile svijetao primjer služenja u ovoj Misiji. Uz braću franjevence, kroz samozatajno djelovanje s velikim srcem sestre su bile na raspolaganju i u svemu uključene u život vjerničke zajednice, kroz sve godine djelovanja bile su i ostale prenositeljice vjere i kulture među našim iseljenicima.

Povod službene posjete provincijske predstojnice s. Kate, u pratnji provincijske savjetnice s. Ines Vujica, našim sestrama u Rwentobu (Uganda), od 14. studenoga do 2. prosinca 2019., bila je prva obljetnica odlaska naših sestara u misije. Prvotni cilj bio je vidjeti i susresti sestre, čuti njihova iskustva rada i dijeljenja svakodnevice s ljudima tog mjesta te pokušati konkretizirati apostolsku djelatnost zajednice. Naše sestre iz misije u Rwentobu redovito se javljaju i informiraju nas o životu i djelovanju zajednice među mjesnim stanovništvom kao i događanjima mjesne Crkve.

Seminar na temu „*Vrjednote*“ za sestre koje su položile doživotne zavjete u zadnjih 10 godina održan je od 8. do 10. studenoga 2019. u provincijalnoj kući u Sarajevu. Voditeljica je bila dr. sc. Sanda D. Smoljo, voditeljica Centra za savjetovanje Vrhbosanske nadbiskupije. Uz stručna predavanja i diskusiju o tematikama *interpersonalne komunikacije* i *življenja integrirane osobnosti u zajednici*, sudionice su imale prigodu i za iskrene sestrinske susrete te međusobnu razmjenu iskustava o životu i djelovanju u zajednicama i mjestima gdje žive.

Međuprovincijski seminar o franjevaštvu za novakinje i postulantice održan je od 15. do 17. studenoga 2019. u Kloštru Ivaniću, a voditelj je bio fra Ivan Landeka, OFM. Uz duhovno

bogatstvo susreta, molitve te promišljanja o važnim franjevačkim tematikama, sudionice su imale prigodu, uz stručno vodstvo prof. Tončija Maleša, obići znamenitosti grada Zagreba te upoznati se s njihovim povijesnim i kulturnim važnostima i vrijednostima.

Od listopada 2019. do siječnja 2020. u zajednicama Provincije održavani su turnusi seminara „Franjevački izvori“ koje je vodila s. Ivanka Mihaljević. Seminar je održan s ciljem boljeg upoznavanja asiških svetaca i Franjevačkih izvora koji su duboko nadahnuti i prožeti Svetim pismom. Svijest o važnosti franjevačke duhovnosti vodi nas ka konkretnijem življenju našega franjevačkog

identiteta i franjevačkih vrednota siromaštva, sestrinstva, crkvenosti i malenosti. Asiški svetcu mogu i trebaju nam biti učitelji kako se i danas, pred navalom individualizma i duhovne površnosti, može živjeti sestrinstvo i nove odnose s Bogom, ljudima, samima sobom i svime stvorenim.

Koncem 2019. i početkom 2020. dvije naše sestre preselile su u dom Očev. Sestra Snježana Saraf preminula je 23. prosinca 2019. u Novoj Biloj u 68. godini života i 51. godini redovništva. Sahranjena je na blagdan sv. Stjepana Prvomučenika, 26. prosinca 2019., u Jajcu. Sestra Beata Mandić preminula je 27. siječnja 2020. u Kloštru Ivaniću u 78. godini života i 59. redovništva. Sahranjena je 29. siječnja 2020. u Kloštru Ivaniću.

Učimo se trpljenju u šutnji te postojanošću budimo iznad svakodnevnih iskušenja. Vrijeme i događaji kojih smo svjedoci neka nas vode skrušenosti, pokori, obraćenju i otvorenosti novim pogledima prema sebi, bližnjima i našem apostolskom djelovanju na koje smo pozvane. U duhu poniznog služenja bit će nam dano prepoznati Gospodina Milosrđa i Ljubavi koji liječi i sve obnavlja. Preobrazimo nestrpljivost skučenih i plašljivih nadanja te se ohrabrimo proći vazmenim prolazom muke, smrti i uskrsnuća. Tu ćemo susreti Uskrsloga!

s. Ljubica Stjepanović

Austrijska provincija

Kao što je jesen obojila lišće raznovrsnim bojama, a nas obdarila plodovima zemlje, tako su se i naše škole i đачki domovi ispunili učenicama i učenicima različitih nacionalnosti, kultura i vjera.

U prvoj polovici listopada nekoliko učenika naše škole u Št. Petru te Trgovačke škole i Slovenske gimnazije iz Klagenfurta zaputilo se prema Asizu, pod duhovnim vodstvom don Hanzeja Rosenzopfa, SDB, i s. Urše Šebat. Učvršćeni u vjeri i nadahnuti životom sv. Franje, vratili su se svojim kućama i školama te su i druge obogatili iskustvom koje su doživjeli.

U došašću, koje je za mnoge najljepše vrijeme godine zbog lijepih običaja, u našim zajednicama imale smo mise zornice, proslavu sv. Nikole, sajam i duhovnu pripremu za Božić.

U domu za stare i nemoćne u Bleiburgu osoblje i korisnici zajedno su izrađivali različite radove – od adventskih vijenaca do božićnih ukrasa, sirupa... te su ih potom prodavali. Na uočnicu prve nedjelje došašća, nakon zajedničke molitve i blagoslova, blagoslovljene adventske vijence odnijeli su na odjele ili u svoje domove. Nekoliko korisnica okupljalo se svakoga popodneva na molitvu krunice uz adventske pjesme.

U provincijalnoj kući u Klagenfurtu s. Andrea Starz je s dobrovoljcima pekla raznovrsne kekse za humanitarni sajam. Novac od prodaje namijenili su humanitarnom društvu za potporu četiri mlade gluhoonijeme osobe koje se ove godine pripremaju za sakramente.

Glazbeno nadarene učenice iz đaćkog doma u provincijalnoj kući za sestre su pripremile izvrstan večernji koncert s klasičnim i modernim skladbama.

U đaćkom domu u Št. Petru u predbožićne dane čuva se običaj „Marija traži prenočište“ kao spomen na poteškoće koje su Marija i Josip prolazili neposredno pred Isusovo rođenje. Prvu večer sestre su iz zajednice u internat donijele Marijin kip koji je, potom, svake večeri nalazio „prenočište“ kod druge osobe ili grupe. Na koncu, prije nego što su učenice otišle svojim kućama za božićne blagdane, ovaj lijepi običaj završio je zajedničkom večerom u školskoj blagovaonici.

Naš tradicionalni božićni susret sestara imale smo u Bleiburgu. Prijepodne nam je mag. Klaus Einspieler, profesor Svetoga pisma i liturgike, izložio predavanje o proroku Izaiji. U popodnevnom dijelu susreta o. Milan Bizant, DI, ponudio nam je smjernice za osobno promišljanje o svetopisamskoj ženi Ani.

Veliki događaj za našu Višu gospodarsku školu u Št. Petru zbio se 24. siječnja kada je od Kršćanskog kulturnog saveza i Nacionalnog vijeća koruških Slovenaca primila *Tischlerovu nagradu* za odgoj i obrazovanje brojnih generacija mladih, za brigu i očuvanje slovenskog jezičnog i nacionalnog identiteta te za poticanje suradnje između stanovništva njemačkog i slovenskog govornog područja u Koruškoj, kao i između dviju država Austrije i Slovenije. Glazbeni program izveo je školski zbor učenika i nastavnika.

Kao i obično, učenici trećega razreda škole u Št. Petru pripremili su 44. humanitarnu tombolu. Prihod je bio namijenjen partnerskoj školi iz mjesta Apriltsi u Bugarskoj. Tom prigodom posjetio nas je načelnik Apriltsija i osobno zahvalio za svu pomoć, zaželjevši da se dobra suradnja nastavi i dalje.

U zadnje vrijeme i mi nastojimo život u našim zajednicama prilagoditi novonastalim uvjetima pandemije korona virusa. Posebnu brigu posvećujemo zaštiti sestara, djelatnika i korisnika doma za stare i nemoćne u Bleiburgu. U školi u Št. Petru nastava se odvija na daljinu. U đaćkom domu u Klagenfurtu ostale su samo četiri učenice iz udaljenih mjesta koje se, zajedno sa sestrama, pridržavaju svih propisanih mjera.

s. Andrea Starz

Paragvajska provincija

Provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije, radosna zbog sudjelovala u Jubilarnoj godini Družbe, nastavila je svoj hod s događanjima i iskustvima sestrinskog zajedništva i apostolata naših zajednica i ustanova.

Dijelimo sa sestrama Družbe veliku radost zbog odluke s. Patricije Soledad Barboza koja je položila doživotne zavjete na svetkovinu Krista Kralja, 24. studenog 2019., u prisutnosti sestara, prijatelja i rodbine koji su podijelili s njom taj milosni trenutak. Euharistijsko slavlje predslavio je o. José Arildo Ferrari, dehonijanac, u kapeli sv. Janje u našoj provincijalnoj kući u gradu Asunción.

Prema Provincijskom planu, svećenik José Arildo Ferrari prati nas u našem trajnom odgoju s ciljem učvršćivanja temeljnih aspekata našega života kao posvećenih žena koje nastoje odgovoriti vlastitom karizmom na Gospodinov poziv u Crkvi i Družbi. Jedan od susreta, vrlo plodnih, na kojemu smo promišljale o našem životu u Provinciji, bila je duhovna obnova od 19. do 21. prosinca 2019. godine na kojoj su sudjelovale sve sestre naše Provincije.

Sa susreta smo ponijele zadatak da nastavimo razmišljati i dijeliti u zajednicama poticaje koje Duh Sveti nadahnjuje u svakoj od nas. S tom otvorenosti započele smo zajednički život u zajednicama u novoj 2020. godini, godini koja je posvećena Riječi Gospodnjoj.

Gospodin, kojega je nemoguće nadmašiti u velikodušnosti, nastavlja i dalje poticati život Provincije što smo mogle iskusiti na proslavi obljetnica redovničkog života sestara. Sestra Ema Valdéz i s. Yolanda Florentín proslavile su dijamantni, a s. Fátima Ditttrich srebrni jubilej uoči blagdana Prikazanja Gospodinovog, 1. veljače, svetom misom koju je predvodio o. Alfredo Ozuna, kapelan zajednice u provincijalnoj kući.

Na Dan posvećenog života, 2. veljače, novakinje Katia Nazaret Osorio i Aida Luz Torales, izrekle su svoj *da* Gospodinu u ovoj redovničkoj obitelji polaganjem prvih zavjeta. Euharistijsko slavlje u kapeli sv. Janje predslavio je o. Carlos Canillas, DI. Ovoj velikoj radosti za život Provincije pridodajemo i ulazak u postulaturu djevojke Agripine Saldívar na spomendan Majke Margarite Pucher, 6. ožujka 2020.

Sva ova događanja otvaraju Provinciju nadi i novosti koju Duh potiče u traženju kako živjeti i odgovoriti Božjoj volji. Vjerne karizmi Družbe, sestre vrše apostolat odgovarajući na nova nadahnuća i izazove koje Gospodin stavlja pred nas danas.

Nadamo se da će nam u ovoj korizmi, obilježenoj žalošću i nesigurnošću zbog pandemije koja pogađa cijeli svijet, Gospodin podariti prijelaz iz smrti u život te da će ovaj Uskrs donijeti svijetu svjetlo, radost i mir Uskrsloga.

s. Evanilda Ramírez Cabrera

Rimska regija

Dana 8. veljače 2020. godine Rimska regija je održala Redoviti regionalni kapitul. Odbrana tema *Kako bolje animirati i pratiti zajednice i djelatnosti u vidu njihovoga preustroja* bila je povjerena s. Rosangeli Sala, vrhovnoj predstojnici Družbe sestara od Bezgrješne iz Genove, osobi koja je stručna i posjeduje široko poznavanje procesa preustroja zajednica i djelatnosti u našem kontekstu. Ova tematika uklapa se u pripremu za Izvanredni vrhovni kapitul sljedeće godine.

U svome pozdravu, vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović naglasila je kako tema koju će s. Rosangela predstaviti može pomoći da se otvorimo i učinimo potrebne korake kako bi realizirale odluke prethodnih kapitula koje se tiču preustroja. Obraćajući se kapitularkama, potakla ih je da budu *živo kamenje* koje će se svjedočanstvom života, zajedno sa sestrama iz cijeloga svijeta, ugrađivati u zajedničku povijest Školskih sestara franjevkri Krista Kralja.

Poseban naglasak stavila je na jedan bitno franjevački element koji je obilježio početke naše povijesti i koji trebamo prenositi i budućim generacijama: sestrinsko zajedništvo. „Za nas je danas važno ponovno otkrivati ljepotu zajedništva, obnoviti sestrinstvo kao temelj apostolata i oživjeti odnos s Bogom, sa samima sobom i sa sestrama“, zaključila je s. Klara.

Misao vodilja dvaju izlaganja s. Rosangele bio je poziv na suodgovornost. Nakon izlaganja uslijedila je vrlo široka diskusija s ciljem zajedničkog traženja razloga za nadu i hrabre odluke za budućnost.

„Graditi danas, pripremajući budućnost“ zahtijeva trajno sazrijevanje mentaliteta koji je otvoren i sudionički, naglasila je s. Rosangela. Potrebno je preuzeti odgovornost za vlastitu povijest, znati prepoznati prolaz Gospodinov i prihvatiti novost u vjernosti prvotnoj karizmi. Naglasila je da Gospodin prolazi samo jednom. Prolazi i ide dalje. Na nama je da ga prepoznamo u slobodi i omogućimo i drugima da budu slobodni. Ne možemo ostati utvrđene i zatvorene u svojim stajalištima. To vrijedi jednako i za zajednicu. Zajednica koja je zatvorena je „kao kuća bez djece“, dakle, bez ikakve mogućnosti za budućnost. Ono što mi činimo danas je blagoslov za one koji će doći kasnije. Sestra Rosangela je više puta ponovila kako je potrebno moliti, „raširenih ruku zazivati pomoć Božju“.

Osim toga, navela je nekoliko neizostavnih uvjeta za preustroj djelatnosti i apostolata: imati hrabrosti biti slobodne i prepoznati kada se više ne može nositi neka djelatnost; ne očekivati da će se odmah jasno ukazati neka nova mogućnost; imati hrabrosti za odluke s jasnim vremenskim ograničenjem; donositi svaku odluku zajedničkim dogovorom i u suodgovornosti svih sestara; iskreno preispitati stanje; biti raspoložive za suradnju s drugim ustanovama i laicima.

Ovi i mnogi drugi poticaji koje nam je uputila s. Rosangela Sala bili su za nas pravi dar koji zaslužuje da bude dalje produbljivan, osobno i zajednički, kao priprema za Izvanredni vrhovni kapitul 2021.

s. Maristella Palac

Život – Poslanje – Svjedočenje

Od ovoga broja Lista Družbe uvodimo rubriku Život – Poslanje – Svjedočenje u kojoj će svaki put biti predstavljeno po jedno iskustvo života i apostolata naših sestara iz različitih dijelova Družbe.

*Ovoga puta predstavljen je **Obiteljski centar „Mir“ – Družinski center mir**; iskustvo apostolata sestara Mariborske provincije.*

Obiteljski centar „Mir“

Kako biti blizu i pomoći obiteljima, bračnim parovima i pojedincima koji se nalaze u poteškoćama ili već godinama žive u konfliktnim odnosima? Kao odgovor na to pitanje, a na poticaj s. Veronike Verbič, otvorile smo 2005. godine u Kući matici u Mariboru Obiteljski centar „Mir“.

Prvi koraci, koji su utirali put novome obliku apostolata, bili su potpomognuti molitvom i suradnjom između sestre koja je odgovorna za Centar, zajednice sestara, suradnika i vanjskih institucija. Naši suradnici su ulagali jako puno truda kako bi Centar bio prepoznat i prihvaćen od obitelji, bračnih parova i pojedinaca kao mjesto na kojem mogu dobiti pomoć za svoje odnose, posebno onda kada se nađu u poteškoćama.

Kao Centar jako puno truda ulažemo u to da imamo kvalitetnu mrežnu stranicu (<https://www.dc-mir.si>) na kojoj osobe koje trebaju pomoć mogu pročitati gotovo sve o našim aktivnostima i kako doći do nas. Neki korisnici dolaze k nama posredstvom centara za socijalni rad, liječnika, psihijataru, svećenika, egzorcista i drugih.

Zbog svoje specifične i povjerljive naravi naše djelovanje je, u usporedbi s nekim drugim djelatnostima u Provinciji, prilično skrovito i nepoznato. Osobni odnos i rješavanje problema zbog kojega netko dolazi u Centar puno su važniji od broja uključenih osoba. Važno je da svaku osobu koja dođe primimo sa suosjećanjem i povjerljivošću kako bi bila sigurna da će sve što kaže doista ostati među nama.

Tijekom godina mijenjali su se programi rada, djelatnici i stažisti koji se nakon završenog studija pripremaju za rad kao terapeuti. Za rad u Centru svi terapeuti moraju biti dobro osposobljeni i, jednako tako, trebaju se kontinuirano stručno usavršavati sudjelujući na seminarima i supervizijama. Vrlo je važno biti uz osobu tamo gdje ona jest. To od nas zahtijeva da budemo spremne učiti, prihvaćati vlastitu ranjivost i vlastitu preobrazbu.

Od početka djelovanja Centra trudimo se pružiti pomoć posebno onim osobama koje zbog financijskih poteškoća nisu u mogućnosti tražiti pomoć negdje drugo. Kada dolaze k nama, obično svi žele dobiti brze odgovore i savjete. Baš naprotiv, rad terapeuta nije držanje prodike niti dijeljenje savjeta, nego hod zajedno s osobom putem njezina ozdravljenja. Pomažemo joj otkriti kako bi trebala mijenjati svoj život i odnose. Pri tome je vrlo važno da osoba preuzme odgovornost za svoje osjećaje, misli i djela. Terapeut nije netko tko spašava. Spasitelj je Gospodin Isus Krist, a mi terapeuti smo samo njegovo oruđe.

Dolaze nam osobe s teretom i problemima, koji su posljedica teških zlostavljanja u djetinjstvu, i/ili zbog poteškoća u komunikaciji. Uvijek se u pozadini problema nalaze rane

o kojima je jako teško govoriti. Svaka osoba je posebna priča. Mnoštvo je boli i rana o kojima slušamo. Koliko razdora u odnosima, koliko razvoda, gnjeva, nevjerojatnih puteva s Bogom, otuđenja i traženja, srdžbe, nadanja, usamljenosti, psihičkih bolesti, napuštenosti, ponavljanja destruktivnih ponašanja, itd.

Trenutno sam odgovorna za rad Obiteljskog centra „Mir“. Osim redovitog terapijskog rada, to podrazumijeva još i brigu za svu dokumentaciju, financijska sredstva i sve drugo što je potrebno za rad Centra. Najvažnije je da u Centru imamo dobru ekipu terapeuta i dobre međudnose.

U Centar dolaze tražiti pomoć vjernici i oni koji to nisu. Neki od njih ostanu zatečeni kada vide redovnicu. Rad u Centru omogućio mi je puno širi pogled i spremnost prihvatiti svakoga. Ne zaustavljam se samo kod onih koji su blizu crkvenim krugovima, naprotiv, često sam u doticaju s rubnima, onima koji Crkvu iznutra niti vidjeli nisu. Doticaj s ljudskom bijedom i krhkošću obiteljskih odnosa, sa stvarnošću izvan granica sigurnosti samostana, uvelike mijenja i mene samu. Vodi me od stava superiornosti ka stavu malenosti, k tome da sve češće umjesto „Znam!“ kažem „Ne znam!“. Naspram mnogih boli s kojima se susrećem, najčešće je moj jedini odgovor šutnja, molitva i osobno zadovoljstvo malim stvarima.

Velika potpora Obiteljskom centru „Mir“ su naše sestre koje mole i žrtvuje se za nas dje-latnice i sve koji dolaze k nama tražiti pomoć.

s. Polonca Majcenović

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevačka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovnica:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družević

Tisak:

Jafra-print d.o.o.

